זמן תפילה MORNING DAVENING TIMES

Talmud Tuesday 10/25/22 - 30 Cheshvan 5783

יש להחמיר כמו בספר, חורה, אבל בשאר ספרים דיין - מייפיי מהלי יש להחמיר כמו בספר, חורה, אבל בשאר ספרים דיין - בינים וחודים בכסוי בעלמה: הדרן עלך מי שמתו

תפלת השחר עד חצות וכו' תפלת המנחה עד הערב.

אַקַמְמָרֵא – אַכָּרָלִי בָּתוֹךְ בָּלִי דָּמֵי. אָמַר רַבִּי

יהושע בּן לֵוִי: ס״ת – צָרִיךְ לַעשׁוֹת לוֹ מִחִיצַה

עשרה. מַר זוּמָרָא אִיקְלַע לְבֵי רַב אַשִי,

בַּיה בַפֶּר תּוֹרָה וְעָבֵיר לֵּיה מִחִיצָה עַשַּׁרָה.

אַמֵר לֵיה: בָּמָאן – בַּרַבִּי יָהוֹשָׁעַ בַּן לֵּוִי? יּאֵימַר

דַּאָמַר רַבִּי יִהוֹשָׁעַ בָּן לָוִי – דְּלֵית לֵיה בִּיתָא

אחרינא, מר הא אית ליה ביתא אחרינא!

אַמר לֵּיה: *לַאוֹ אַדְעָתָאי.§ ״בַּמָּה יַרְחִיק מָהָן

ומן הצואה – אַרָבַע אַמוֹת״. אַמַר רָבַא אַמַר

רַב סְחוֹרָה אָמֵר רַב הוּנָא: 'לֹא שׁנוּ אֹלָּא

לַאַחוֹרָיו, אֲבָלֹּ לְּפָנָיו – מַרְחִיק מְלֹּא עֵינְיו, וְבֵן

לתפלה. איני?! והא אמר רפרם בר פפא אמר

רַבֹּ חָסַרַא: עוֹמֵר אַרָם כְּנֵגֵר בֵּית הַכְּפֵּא

וּמְתַפַּלֵּלֹי – הַכַא בָּמַאי עַסְקִינֵן – בְּבֵית הַבְּפַא

שָׁאֵין בּוֹ צוֹאַה. אִינִי?! וְהָאֲכֵּוֹר *רַב יוֹסֵף בָּר

חנינא: יבית הכפא שאמרו – אע״פ שאין בו

צואה, ובית המרחץ שאמרו – אע״פ שאין בו

אַדַם! –אַנָּא, הָכָא בָּמַאי עָׁסְקִינַן: בַּחֲדַתִּי. *–וְהָא

בֵּיה בְּרַבִינָא: הֹהוֹמִינוֹ בְּבַית

אַבַל פָּנֵגָדוֹ – לֹא. אָמַר רָבָא: יֹהָנֵי בָּתֵּי כִּסְאֵי

דפרסאי, אע"ג דאית בהו צואה – כסתומין

רַמֹּה שָׁפָּקְטָה שֶׁרָאָה קֶרִי, וְנִדָּה שֶׁפְּקְטָה בֹּמֹר. s.ib-

והַמִשַּׁמֶשֶׁת

זרע,

ז' שעות)? גבוי

צְרִיכִין מִבִילָה, וְרַבִּי

איבעיא לְהוּ: בַּעַל

וַשׁ זִימוּן אוֹ אֵין זִימוּן? –כִּי קא מִיבָּעֵי

קַרָבִינָא – קַמֵיקָם עַלֵּיה דְצַדּוֹיֵי בְּגַוִּיה.

יהודה מהו? כי פטר רבי יהודה התם

בָּזָב שַׁרָאָה קָרִי – דְּמֵעִיקּרָא לָאוֹ בַּר מִבִילָּה

הוא, אַבָּל בַּעל קרי שֶׁרָאָה וִיבָה, דְּמֵעִיקּרָא

בַּר מָבִילָּה הוּא – מָחַיִּיב, אוֹ דִּילְמָא לָּא שָׁנָא?

-תַּא שַׁמַע: הַמַשַּמֵשֵת וַרַאַתָה נְדָה צַרִיכַה

מבילה, ורבי יהודה פומר. והא משמשת

וְרַאֵּתָה וְדָּה כְּבַּעַל קָרִי שֶׁרָאָה זִיבָה דְּמְיָא,

וְקָא פָּטַר רַבִּי יְהוּדָה – ש״מ. הַגֵּי רַבִּי חִיֵּיא

בָּהֶריַא: בַּעַל קַרִי שֶׁרָאַה זִיבָה – צַרִיךְ מְבִילָּה,

וֹרַבִּי וְהוֹּדָה פּוֹמֵר.§

הדרן עלך מי שמתו

הפלת השחר עד חצות, ר' יהודה אומר:

הַעַרָב; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד פַּלָג הַמִּנְחה.

"עַר ד׳ שַעוֹת. תִּפְּקַּת "הַמִּנְחַה עַר

שראתה

ָלָרי קורי

יהורה (י) פוטר.

שַׁרַאַה זִיבַה,

לדוכתיה דמר

בַר

רב אשי

הכפא

[KT] 시작님에는 작성시간 [사고 기가 가장 가장이다. 그는 가능한 기본 대학자 그의 1분년(KD) פּרוּמִים יוֹנַמֵן וּבִּגְנֵי בּרוֹמִים (יחוקאל כו) – חָלְמִין דְּוְהִירִין מַחֲמִין בַּקַמְעַרִין, וכן לַחֲשֶׁר עַל הַמֶּלְפָּחָה (מֹנים ב י) – לִדְעַל קַמְעְרָח: בִּבְלִי בְּתוֹךְ בְּלִי דָכִי. דְּכָּם נְּלִימָם נָחוֹ בֶּלְיִין הוּח: מְחִיצָה עַשַּׂרָה. וָחָס לָחוֹ – לֹח יָשַׁמֶּשׁ: תורה אור

פירובין נט: כילה כב. קירושין לג. פא: כתובות

לבון פֿין לַפּ קָבַּע: לַבון פֿין לָפּ קָבַע: :מַענ לְוָתִיקִין. הַמַּקְדִּימִין לְמִנְוֹם וּמְחַוְּרִים לַנֻעַשׁוֹת דָּבָר בּוְתַנּוֹ וּמִלְנָחוֹ, מַקְדִּימִים (ח) לְחַׁמֵר הַגֵּוְ הַחַמָּה לְהִתְפַּגֵּל. וְכִי מָנַן במתני׳ – לַמְאַחֲרִים, שֵׁלֹא יָאַחֵר יוֹמֵר מַמֲנוֹם, טֶׁמִּשָּׁם וָמִילָּךְ עָבַר הַןּמֵן: וְבוּלֵי עַלְמָא. בְּטָר הַמִּחְפַּלְּנִין הַמְּאַחֲרִין עַד הֲלוֹם יְכוֹלִין לְאַחֵר מַמַר לא: בְּמִנְחָה. הַיִינוּ 101 לוּמֶר. תימצי מלות: DN **ָּ**בְּלוֹמֵר: חָס מְּשִׁיבֵנִי בִּשְׁחֵלֶחִי מִמֵּה שֱחָׁמַרְנוּ טַעָה וְלֹח הְתְפַּלֵל עַרְבִית וכו': וְבֵיוָן רְעָבֶר יוֹמוֹ בַּמֵל קַרְבָנוֹ. וְמֵינוֹ מַקְרִיבוֹ בִּיוֹם חַמָּר חִם וְמֵנוֹ קַבוּעַ,

וע" מוס' לקמן כז. ד"ה

בָּמִקוֹם מִפַַּתוֹ: לָאוּ לְרוּכְתֵּיה. אַדְעַתָּאי. לֹח נַמַמִּי לְפִי: בְּנֵגֵּד בֵּית הַבְּפֵא. בְּרָמוּק מַרְבַּע מַמּוֹמ: דְּלֵית בָה צוֹאָה. טֻפִּינוּ מוֹמָפּ: בֵּית הַפֶּרְחָץ. אַסוּר לְהַרָהֵר בּוֹ: דְפָּרְסָאֵי. בַּהֲפִירָה הָיוּ, וּפִיהֶם בְּרָחוּק מִן הַגּוּמַח וְהוּחׁ בְּשִׁיפּוּעַ, וְבָּרְעִי מִקְגַּלְגֵל וְנוֹפֵל לְגוּמָח: מתני' וָב שֶׁרָאָה קֶרִי. אע״פּ שָׁפֶתֵה טוּתְהַת שְׁבָעָה תְשׁוּם וִיבַה, נשבת זה. ע"ש בפירש"ר וְחֵין טְבִילָה זוֹ מְטַהַרְמּוֹ – אפ"ה לָרִיךְּ טְבִילָה לִדְבָרֵי מּוֹרָה, בְּתַקְנַת עָוְרָה י״ח: שֶׁפַּלְטָה שָׁכְבָת וֶרֶע. הַרֵי הִיח פְצַעֵל הָרָי, פִּרְחַשְׁכְּחָן בְּסִינֵי שְׁלֹשֵׁח ימים חל מנשר חל חשה (שמות יע), לָפִי שָׁשָּׁרָבַת וֻרַע מְטַמֵּח בְּפְּלִיטָחוֹ בַּל שָׁלשָׁה, וּלְחַמֵר מִבְּחוֹ בְּבָר הִסְרִימַ עוֹד וָלָד נוֹצַר הֵימֶנָה. וה"פ: נִדָּה בּלַמְפָלֶ בִיחָבְהַהַ הַפָּלָטָה הַעָּלָפָהָ הַ הַאָּמָבָה קַלָּקָל דַּעְפָּרְ סְּלְקָל פומר. הוֹאִיל וְטוּמְאַם זִיבָּה קוֹדֶנֶת, וְהָרֵי הוא טָמֵח טוּמְחָה חַמוּרָה, ומינו אוֹפַרְמּוֹ בְּדִבְרֵי מּוֹרָה, בְּדְּמַמְרִינָן בְּפִרְקִין הַוָּבִים והַמְלוֹרָעִים מוּמָּרִים, לֹח חָמְיָם טוּמְחַׁם הָּלִי דְּקִינְּחֹ הוא. לְדְבָרֵי חוֹרָה, וחע"פ שטוּמְחָחוֹ

הַרְרָן עֲלָךְ מִי שֶׁמֵּתוֹ

תפלת השחר: עד הערב. עד מַטַבס: עַד פָּלַג הַמִּנְחָה. בַּגְּמָרָא מְפָרֵשׁ לָהּ: אֵין לָהּ הָבַע. בָּל הַלַּיְלָה זְמַנָּה, וּצַוְּמָרָח מְפָרֵם מַחֹי

ממיריו בגון: *מוספים של כל יום ניום:

ם: סומדרין ה: מנחות לה: משום קרי. וכן נדה, אם בּמָה להחפול שכמי. וושם אימא ר' יום ב בגופה וחין כְאוּי עוֹד לְהַוְרִיע לִקִיוֹת (נדנים ז. שבת ג.) אָמְמוֹל קוֹדָם שֶׁלְאַמָּה: וְדַבּי יְחוּדְה לעיל דף כח: וְמַּקְרָה לֵיה: גַבְי לָאוֹ בַּר מְבִילָה מַמוּרָה, וְמוּ לֹח שָׁמֵי קָרִי וּמַלְרִיךְ לֵיהּ:

תפלה אחת אם בטל במזיד – לא יוכל לחקן, וכסמוך קרי ליה מעוות לא יוכל למקון:

תפלת מנחה כו'. לא מקדימין (א ב) לי בעי אם טעה ולא התפלל תפלח מוסף – דהא ודאי אינו מתפלל בערבית, דהיאך יקרא את הקרבנות וכבר עבר זמן מוסף! וגם לא חיקנו שבע ברכוח של מוסף אלא משום "ונשלמה פרים שפתינו", וכזה ודאי "עבר זמנו בטל קרבנו". שאר תפלות דרחמי נינהו, ולואי שיתפלל אדם כל היום כולו, ואין כאן "עבר ומנו" בחפלה אחרת:

נע' תוס' פסחים קז סמוך וכו' שני ט שנקרא חפלת המנחו

לַתְפַלָּה וְנַמַצֵא מָתְפַלֵּל בִּיוֹם! –בִּי הַנַיָא הַהִיא – לַוְתִיקִין, "דא"ר יוֹחַנַן: וְתִיקִין הָיוֹ (שׁי לֹף שׁ: וֹלְף כֹּר גוֹמֶרִים אוֹתַה עָם הַנַץ הַחַפַּה. וכ״ע עַד הַצוֹת וְתוּ לָּא?! וְהַאָּמֵר רַב מַרִי בְּרֵיה דְרַב הוּנָא בָּרֵיה דר׳ יָרְמָיָה בַּר אַבָּא אָמֵר רַבִּי יוֹחַנַן: 'מַעָּה וְלֹא הִתְפַבֵּלֹל עַרְבִיתׁ – מִתפַבַּלֹל בְּשֵׁחֵרִית שִׁתַּיִבֹ, ישַׁחַרִיתׁ – מִתְּפַּצֵּל בְּמִנְחָה שְׁהַּוִֹם! –בּוֹצֵּי יוֹמָא מִצַצֵּי וְאָזֵיֹל, עַד ֹ חֲצוֹת – יָהָבִי צֵּיֹה שָבַר הִפָּצָּה בּוְמַנָּה, מִבָּאן וְאֵיצַּך – יְּשָׁבַר תִּפְּקָּה יַהְבִי ֹלֻיה, שָׁבַר תִפְּקַה בִּוְמַנָּה – לָּא יָהָבִי לֵּיה.s אִיבַעַיא לְהוּ: טָעָה וְלֹא הַתְפַּלֵּל מִנְחָה, מַהוּ שֶׁיִתְפַּלֵּל לימיי עָרָבִית בֹי? את״ל שַעָה וְלֹא הָתְפַּלֵּלֶל עַרְבִית מְתַפַּלֶּל שַׁהַרִית בֹי – מְשוֹם דְּחַד יוֹמָא הוא, דְּכְתִיב ״יַוְיְהִי עֶרֶב וַיָּהִי בֹקָר יוֹם אֶחָר״, אֲבָל הָכָא – הִפִּלָּה בִּמְקוֹם קָרְבָּן הִיא, וְבֵיוֹן דְּעָבַר יוֹמוֹ בָּטֵל קַרְבָּנוֹ; אוֹ דִּילְּמָא, בֵיוָן דְּצְלּוֹהְא רַבְּמִי הִיא – בָּל אֵימַת דָּבָעִי מִצַצֵּי וְאָזִילּ? –ת"שׁ: דְאָמֵר רַב הוּנָא בַּר יְהוּדָה א"ר יִצְחָק א"ר יוֹחָנָן: "מְטָעָה וְלֹא מַמֹּמֹ הַתְפַּדֵּדֹ מִנָחָה ֹ – מָתִפַּדֵּדֹ עַרְבִית בֹ׳, וְאֵין בָּוֶה מְשׁוּם ״דְּעָבַר יוֹמוֹ בָּטַדֹּ לֶרְבְּנו״. מֵיתִיבִּי: בֹּיְמְעָנָת יֹלֹא יוֹבַלֹּ לְּתְקֹן מייל די יו וְדֶלְרוֹין דֹא יוּכַד דְּהַפַּנוֹת"; *"מְעָוַת דֹא יוֹכַד דְּתְּקֹן" – זֵה שַׁבְּפֵיל ק"שׁ שֵׁל עַרְבִית וק"ש שֵׁל שַׁרַוֹיִית, אוֹ הִפְּלָּה שֶׁל עַרְבִית, אוֹ תְפִּקָּה שֶׁלֹּ שַחֲרִית: "וְחֶסְרוֹן לֹּא יוּכַלֹּ לְּהִמְּנוֹתֹ" – זֶה שֶׁנִּמְנוֹ חֲבֵירִיוֹ לְדָבַר מִצְוָה וְלֹּא נִמְנָה עַמַּהֶם! –א"ר יַצְחָק א״ר יוֹחָנָן: הָכָא בְּמֵאי עֶסְקוֹנֵן – יּשֶׁבִּמֵּל בְּמֵזִיר. אָמַר רַב אַשִּׁי: דַּיְקא נַמִי דְּקָתָנֵי ״בִּמֵּל״ וְלֹא קָתְנֵי ״שָׁנָה״ – ש״מ.§

תנו

166-167, 173-174

המנחה כל היום, כמו גבי תפלת המוספין? וי"ל: דזמן מוספין הוא כל היום, אפילו משחרית, שהרי קרבנות שוש"ע או"ח סימן יכול להקריב מיד אחר התמיד – א"כ גם חפלח מוספין יכול להחפלל מיד מן הבקר, מה שאין כן במנחה, קבם ו מים"ע שסו (ב) אלא משש שעות ומחלה, והכי נמי בפ"ק דע"ג (ד׳ ד:): לא ליללי אינים ללוחא דמוספין בחלח שעי קמייחא מהלי תפלה הלי ה בריש שתא ביחיד כו', אלמא: בשאר ימוח השנה יכול להתפלל. ולהכי אחם מיי פיג מקדים תפלת המנחה לתפלת המוספין, משום שהיא חדירה בכל

יום, אע"פ שתפלת מוספין קודמת: ב ימיי שם הלכה ע

וא"ת: אמאי לא קחני גבי תפלת

סימן למ סעיף ו (ו

קבו ג מיי׳ פ״ג

קבו דמיי שם הל

קבת ה מיי שם הל

קל זמיי פ״ד

חפלה הלכה א

סט מוש"ע או"ח

טוק"ע חו"ח סי

סעיף ז:

והאמר ותוס' חגיגו

הגהות הב"ו

(א) רש"י ל"ה לותיקי

לאחר הנץ החמה וכי

וב) תום' ד"ה מפלו

ל"ה לון

קח סעיף כ:

משין יט טוש"ע או"ו

סמג עשין

טוק"ע קס נ

ק"ש הלכה ח

מעה ולא התפלל ערבית מתפלל בשחרית שתים. וח"ת: ג כ מיי שם טוש"ג והאמר רב לקמן (ד' כו:): תפלח ד ל מיי שם מו ערבית רשות, וקי"ל כותיה בחיסוריו ועוד קשה, דחמר לקמן (ד נ:): טעה ה ממיי שם ה ולא התפלל "יעלה ויבוא" בלילה – אין - סעיף ב וסימן כלד מחזירים אותו, משום דאין מקדשין את החדש בלילה, ולמה ליה האי ן נם מיוי שם כ טעמא, חיפוק ליה דתפלת ערבית רשות! וי"ל: הא דאמרינן דתפלת ערכית רשות – היינו לגבי מלוה אחרת והיא עוברת, דאז אמריגן תפלת ערבית מפניה, אבל וע"ע תוס' יומא פו: לחנם אין לו לבטלה. *ומיהו, אם איתר עד המנחה נראה דעבר זמנו בטל קרבנו, כיון ששהה כל כך, ולאחר ב' תפלות לא מלינו שתיקנו חכמים לחזור ולהתפלל אם שכח. ואפילו

איבעיא להו מעה ולא התפלל

תַּפַּקָּת הַעָרֶב אָין לָה קַבָע; *וְשֶׁל מוּסָפִים כָּלּ הַיוֹם, °(ר' יְהוּדָה אוֹמֵר: עַד וֹרְמִינְהוֹ: מִּצְוָתָה "עָם הָנֵץ הַחַמָּה, בְּבִי שֻׁיִּסְמוֹךְ נְאוּלְּה

Daf 26 Amud a

מתני' הְפָלֵת הַשְּׁחַר עַד תְּמָה רַבִּי יְהוּדָה אומֵר: עַד אַרְבַּע הְפַלַּת הַמִּנְחָה עַד הָעָרֶב: רָבִּי וּתְּהָ אומֵר: עַד פְּלָג הַמִּנְחָה. MISHNA This mishna determines the times beyond which the different prayers may not be recited. According to the Rabbis, the morning prayer may be recited until noon. Rabbi Yehuda says: It may be recited only until four hours after sunrise. HACCORDING THE Rabbis, the afternoon prayer may be recited until the evening. Rabbi Yehuda says: It may be recited only until the midpoint of the afternoon [pelag haminha], ti.e., the midpoint of the period that begins with the sacrifice of the daily afternoon offering and ends at nightfall, which is the end of the afternoon.

הְפָלֵּת הָעֶרֶב אֵין לָה קַבַע; ושל מוסָפִים כָּל הַיּוֹם, וַבִּי יְהִנְּה אוםר עַד שבע שעות. The evening prayer may be recited throughout the night and is not fixed to a specific hour. According to the Rabbis, the additional prayer may be recited all day. Rabbi Yehuda says: It may be recited only until seven hours after sunrise.

גמ' וּרְמִינְהוּ: מִצְוֶתָה עֵם הַּמְּ הַחַפָּה, כְּדֵי שֶּׁיִסְמוֹךְ נְאוּלָה לְתִּם וִנְמָצֵא מִתפָּלֵל בִּיוֹם! GEMARA We learned in the mishna that the morning prayer may be recited only until a few hours into the day. The Gemara raises a contradiction based on what was taught in a baraita: The mitzva is to recite the morning Shema with sunrise so that he will juxtapose redemption, which is mentioned in the blessings following Shema, to the Amida prayer, which is recited immediately after sunrise, and find himself praying in the daytime. Clearly, the time to recite the morning prayer is immediately after sunrise.

כִּי תַּנְיֶא חַהִּיא – לְּוָתִיקִין, דְּאֶבֶּר וְבֵּי יוֹחָנָ: וָתִיקִין הָיוּ גּוֹמְרִים אוֹתָיג עִם הָנֵץ הַחַמָּה.

The Gemara responds: This baraita does not establish a binding halakha. Rather, it taught that rule specifically with regard to those who are scrupulous in fulfillment of mitzvot [vatikin]. As Rabbi Yohanan said: Vatikin would finish reciting the morning Shema with sunrise, but those who are not vatikin may recite their prayers later.

וְכוּלֵי עָלְטָא עַד חֲצוֹת וְתוּ לָאמּ וְהָאָמֵר רַב מָרִי בְּרֵיה דְּרַב הוּטָא בְּרִיה דְּרָבִּי יִרְטָיָה בִּר אַבָּא אָמֵר רַבִּי יוֹתְּ טָעָה וְלֹא הִתְּפַּלֵל עַרְבִית – מִתְפַּל בְשַׁחֲרִית שְׁתַּיִם, שַׁחֲרִית – מִתְפַּל בִּמִנְחָה שִׁתִּים! The Gemara asks: Does everyone hold that one may recite the morning prayer only until noon and no later? Didn't Rav Mari, son of Rav Huna, son of Rabbi Yirmeya bar Abba, say that Rabbi Yohanan said: One who erred and did not recite the evening prayer, P prays in the morning prayer two Amida prayers; one who erred and did not recite the morning prayer, prays in the afternoon prayer two Amida prayers? Apparently, the morning prayer may be recited until the evening, at least in the event that he forgot to recite it in the morning.

פּוּלֵי יוּמָא מְצֵלֵי וְאֲוֵיל, עֵד חֲאֹת -יָהְבִי לֵיה שְׁבֵר הְפִלֶּה בִּוְמַנֶּה, מִבְּא וְאֵילֶךְ – שְׁכֵר הְפִלֶּה יָהְבִי לֵיה, שְׁבֵּר הְפִּלֶּה בִּוְמַנָּה – לָא יָהְבִי לֵיה. The Gemara answers: Indeed, one may continue praying for the entire day. However, if he prayed until noon, they give him a reward for reciting the prayer at its appointed time. If he prayed from there on, they give him a reward for reciting the prayer. They do not give him a reward for reciting the prayer at its appointed time.

אִיבַּעָיָא לְהוּ: טָעָה וְלֹא הִתְּפַּנֵל מִנְחָה, מַהוּ שֶּיִתְפַּנֵל עַרְבִית שְׁמִּיס אָם תִּמְצָא לוֹמֵר טָעָה וְלֹא הִתְּפַּנֵל עַרְבִית מִתְפַּלֵל שַּחָרִית שְׁמִּיִם מָשוּם דְּחַד יוֹמָא הוֹא, דְּכְתִיב יוִה הָכָא – תְּפַלֶּה בִּמְקוֹם קָרְבָּוֹ וְיִא וְבֵיוֹן דְּעָבַר יוֹמוֹ בָּטֵל קָרְבָּנוֹ; אוֹ בְּנֵין דְּעָבַר יוֹמוֹ בָּטֵל קָרְבָּנוֹ; אוֹ בְּלוֹתָא רַחַמֵּי הִיא - בְּעָר יוֹמוֹ בָּטֵל הָרָבְיִנִי בְּלוֹתָא הִיא - הִיאַר יוֹמוֹ בְּעַל הָרָבְיִי

On the topic of one who forgot to pray and seeks to compensate for the prayer that he missed, a dilemma was raised before them in the study hall: One who erred and did not recite the afternoon prayer, what is the ruling? May he recite in the evening prayer two Amida prayers? The Gemara articulates the sides of the dilemma: If you say that one who erred and did not pray the evening prayer prays in the morning prayer two Amida prayers, perhaps that is because the evening and the morning are both part of one day, as it is written: "And there was evening and there was morning, one day" (Genesis 1:5); the evening and the following morning constitute a single unit. But here, in the case under discussion, perhaps prayer is in place of sacrifice. Since in the case of sacrifice we say, since its day passed, his sacrifice is invalid and there is no way to compensate for the missed opportunity, the same should be true for prayer. Or, perhaps, since prayer is supplication,

NOTES

The time for the morning prayer – יְּיָמֵי תְּפֶּלֶת הָשֵּׁיִת בְּשִׁלֶּת הַשִּׁית בּשִּׁית בּשִּׁית Based on an allusion from the verse: "Evening and morning and at noon will I pray and cry aloud" (Psalms 55:18), it is derived that one is obligated to pray three times daily. The dispute with regard to the morning prayer is: Until what time is it considered morning (She'iltot)?

And since its day passed, his sacrifice is invalid – וְבְּינֶּוּל From the verse: "To bring forth a fire-offering to the Lord, a burnt-offering and a meal-offering, a slaughtered sacrifice and libations, that of each day on its day" (Leviticus 23:37), it is derived that a particular day's offering is not acceptable on another day (Maharshal).

HAFARR

The end of the time for the morning prayer – קים אינים איני

One who erred and did not recite the evening prayer - יישָה וְלֹא הַתְּפַלֵּל עִיבְיה. One who erred or one who, due to circumstances beyond his control, failed to recite the Amida prayer at the appropriate time, may compensate for his failure after reciting the following prayer. However, one may not recite the compensatory prayer on its own, as per the Rashba. This halakha is in accordance with the statement of Rabbi Yohanan which was universally accepted. There is no distinction between the various prayers. Even if the prayer that he missed was the afternoon prayer, he may compensate for it by reciting the evening prayer twice. The principle: Since its day passed, his sacrifice is invalid, does not apply here (Rambam Sefer Ahava, Hilkhot Tefilla 3:8–9; Shulḥan Arukh, Oraḥ Ḥayyim 108:1–2, 234:2).

FANGUAGE .

The midpoint of the afternoon [pelag hamin-ha] – הַּנְּיְהָהְ בֹּלְּהְ הַבְּּיּלְהְ הַבּּוּיְחָה. In is is based on the biblical term bein ha'arbayim. In rabbinic literature, this refers to the time between two definitions of evening. One definition of evening is the time that the sun begins to tend west ward, which begins a half-hour after noon, six-and a-half hours into the day. Absolute evening is sunset Bein ha'arbayim is the midpoint between these two evenings. Here there is another sense of evening, the time when the daily evening offering is sacrificed. This is approximately halfway between noon and sunset nine-and-a-half hours into the day. Based on that definition of evening, bein ha'arbayim is the midpoint be tween that time and sunset. The Gemara refers to this as the second midpoint of minha.

TORAH

28 It shall be for Aaron and his sons as an eternal portion from the Children of Israel, for it is a portion and it shall remain a portion from the Children of Israel from their peace-offering feasts, their portion to HASHEM.

29 The holy vestments of Aaron shall belong to his sons after him to become day period, the Kohen who succeeds him from his sons, who shall enter the of High elevated through them, to become inaugurated through them. ^{30} For a seven-Tent of Meeting to serve in the Sanctuary, shall don them. Succession Priesthood

32 Aaron and his sons shall eat the flesh of the ram and the bread that is in the them; an alien shall not eat for they are holy. 34 If anything shall be left over from the flesh of the inauguration-offering or from the bread until the morning, you shall burn the leftover in the fire. It may not be eaten, for it is basket before the entrance of the Tent of Meeting. 33 They — who received atonement through them, to inaugurate them, to sanctify them — shall eat 31 You shall take the inauguration ram and cook its flesh in a holy place.

a seven-day period shall you bring atonement for the Altar and sanctify it. The 35 You shall do thus for Aaron and his sons, like everything that I have commanded you; for a seven day period shall you inaugurate them. 36 A bull sin-offering shall you make for each day for the atonements; you shall purify the Altar by bringing atonement for it and you shall anoint it to sanctify it. 37 For Altar shall be holy of holies; whatever touches the Altar shall become sancti-

of wine for each sheep. 41 You shall offer the second sheep in the afternoon, like the meal-offering of the morning and its libation shall you offer for it, for a your generations, at the entrance of the Tent of Meeting, before HASHEM, where 38 This is what you shall offer* upon the Altar: two sheep within their first and the second sheep shall you offer in the afternoon; 40 and a tenth-ephan of fine flour mixed with a quarter-hin of beaten oil, and a libation of a quarter-hin satisfying aroma, a fire-offering to HASHEM; 42 as a continual burnt-offering for offering year every day, continually. 39 You shall offer the one sheep in the morning, I shall set My meeting with you to speak to you there. The tamid.

43 I shall set My meeting there with the Children of Israel, and it shall be sanctified with My glory. ⁴⁴ I shall sanctify the Tent of Meeting and the Altar; and Aaron and his sons shall I sanctify to minister to Me. ⁴⁵ I shall rest My Presence among the Children of Israel, and I shall be their God, 46 They shall know that I am HASHEM, their God, Who took them out of the land of Egypt to rest My Presence among them, I am HASHEM, their God.

Vou shall make an Altar* on which to bring incense up in smoke, of acacia wood shall you make it. 2 Its length a cubit; and its width a cubit — it shall Altar be square — and its height two cubits, from it shall its homs be., 3 You shall illustration 15) cover it with pure gold, its roof and its walls all around, and its homs, and you shall make for it a gold crown, all around. 4 You shall make for it two gold rings under its crown on its two corners, you shall make on its two sides; and it shall be for housings for the staves, with which to carry it. 5 You shall make the staves of acacia wood and cover them with gold. 8 You shall place it before the Partition that is by the Ark of the Testimonial tablets, in front of the Cover that is on the Testimonial-tablets, where I shall set My meetings with you. The Incense

(See Appendix C,

Note the context

בט:בח-ל:ו

אָהוֹ לְקְּרְשׁוּ: שְּבְעֵת יָמִים הְּבַפֵּּר עֵל-הַמִּוְבָּח וְקְּרִשְׁתָּ אֹתְוֹ וְתָּיֵה תַּמִּוְבֵּח לרש הרשים כל-הַנגעַ בַּמִּוּבֵח יִקְדֵשׁ: קרש קרשים כַּל־חַנגַעַ בַּמּוְבָּחַ יָקְרַשׁ: יאבל כִּי־קָדֶשׁ חֵם: וֵאִם־יַוְתֵּר מִבְּשֵׁר חַמִּלְאֵים וּמִן־חַבֵּחֶם עַּר־תַבְּקֵר תַעְשֶׁה לַיּוֹם עַלְ־הַבּפְּלִים וְחִפְּאַתָּ עַלְ־הַמּוְבֵּחַ בְּבַפְּרָךְּ עַלֵּיוּ וּמָשְׁחְתָּ ְוְהָנְהֵ לְאֲחֲרֹן וּלְבָנְיוּ לְחַק־עוּלֶם מֵאֵת ְבְּנִי יִשְׁרָאֵל כִּי תְרוּמֲה הַנֹּא וּתְרוּמֶח יֵהָנָה מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׁרָאֵל מוּבְחַי שֵלְמִיהָם תְּרוּמָתָם לִיהוְה:וֹבּגָּדִי יֵדְם: שִּבְעֵת יָמִים יִלְבָּשֲם הַכֹּהַן תַּחְתָּיוּ מִבְּנֵיוּ אֲשֵׁר יָבָא אֶל־אָהֶל מוֹעֵר ְנְאָבֶל אֲחֲרְן וּבְּנְיוֹ אֶת־בְּשֶׁר חָאַיל וְאֶת־הַכֵּחָם אֲשֵׁר בַּמֵּל פֵּתַח אָהֶל מוער: וְאָבְלוּ אֹחָם אֵשֵׁר בִּפָּר בָּנֶם למֵלֵא אָת־יֵדֵם לְלֵּהֵשׁ אֹתֵם ווֵר לִא־ פְּתִיחֹ רְבֵע חַהְיוֹ וְנְּסְוֹ רְבִיעָתְ חַהָּוֹן יֵיוֹ לְבֶּבֶשׁ חֲאָחֵד: וְאֵתֹ חַבֵּבָשׁ חַשִּׁיִי מַעֲשֶׁח בֵּין חֲעַרְבֵּים בְּמִנְחַת חַבְּקֵר וּכְנִסְבָּהׁ תַּעֲשֶׁח־לָּהׁ לְרֵיחַ נִיחֹחַ אשֶה לַיהוָה: עלֵת תַּמִיד' לְדְרְתֵיבֶּם פָתַח אִחֶל-מוּעֵד לְפְנֵי יהוָה אֵשֶׁר הַלְּרֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהַּרֹן יִהְיִּוּ לְבָנֵיוּ אַחֲרֵיוּ לְמָשְׁחֲה בָּהָם וּלְמַלֵּא־בֶּם אָת־ בְּבָה בְּבָל אֲשֶׁר־צְוּיְחִי אֹתֲבָה שׁבְצֵת נְמִים הַּמֵלֵא יָדֶם: וּפַּר חַשָּׁאִת בּבְּקֵרְ וְאֵתְ חַבְּּבֶשׁ חַשֵּנִי מַעַשְׁה בֵּיוּ הַעַרְבֵּים: וְעִשְּׁרֹן סֹלְת בָּלוּל בְּשֵׁמָן אנער לכם שמה לרבר אליף שם: וגערתי שמה לבני ישראל ונקרש בְּבְבְרֵי: וְקְרַשְׁתֵּי אָת־אָהָל מוֹעֵר וְאָת־הַמְּוְבְּחֵ וֹאָת־אַהַרָן וֹאָת־בְּנֵיוֹ אַקְּהֶשׁ לְבְּחֵן לִיּ ְוְשְׁבְּנְתִּי בְּחָוּךְ בְּנֵי יִשְׁרָאֵל וְחַיִּתִי לְחֵם לֵאלֹחֵים: וְיֵדְעִׁוּ כְּי אֲנִי ירוּתוֹ אֱלְהַיֹּהֶם אֲשֶׁר הוֹצְאתִי אתָם מֵאֶרֶץ מִצְרִים לְשֻׁכְּנִי בְּתוֹכֵּם שֶׁרְפְּתֵּ אֶת־הַנּוֹתֶר בְּאֵשׁ לָא וֵאָבֶל בִּי־קְרָשׁ הְוּא: וְעֲשִׁיתַ לְאַהַרְן וּלְבְנִיוֹ הַמְּוְבֵּחַ כְּבְשְׁים בְּנֵי־שְׁנֵה שְׁנֵים לַיִּוֹם תַּמְיִד: אָת־חַבְּּבְשׁ תֵאָחֵד תַּצְשֵׁר ישְׁרֶח בַּקְּרֶשׁ: וְאֲח אֵיל הַמִּלְאָים תְּקֵח וּבִשְּׁלְתָּ אֶת⁻בְשָׁרֵוֹ בְּמָלֵם קֵרְשׁ:

אני יהנה אלהיהם: וְצְשְׁיתְ מְוְבֵּחַ מְקְמֵרְ קְמֶרֶת צְצֵי שְׁמֵּים תַּצְשֵׁה אתְי: אַמָּה אָרְבֹּוֹ וְאַמֶּה טָהור אָת־גַּנְּי וְאָתּ־קֵירתֵיי סְבָּיב וְאָתּ־קֵרְנֵתֵיי וְעֵשִׁיתַ לָּוֹ וַרְ זָהַב סְבֵיב: יְשְׁתֵּי טְבֶּעָת זָרֶב תַּצְשֵׁה־לְּוֹ | מִתְּחַת לְזֵרוֹ עֵל שְׁתֵּי צֵלְעֹתָיו הַעְשֶׁה עַל־שְנֵי צְדֵּיִי וְחָיָה לְבָתִים לְבַּדִּים לְשַׁאת אֹתוֹ בְּחַמָּה: וְעַשִּׁיחַ אָת־הַבּדִּים עַעַי שׁטֵים וְצִפִּיתָ אֹתֶם וָהָבּ: וְנְתַתָּה אִתוֹ לְפְּנֵי הַפְּרֹבֶת אֵשֶׁר על־אַרָן הַעּבֵת לְפְנֵי הַכַּפְּרֶת אֲשֶׁר על-הַעּרָת אַשֵּׁר אַנְעֵּר לְּךֵּ שֵׁמָּה: רְחְבּוֹ רְבְּוּעַ יְדְיָה וְאַמְּתֵיִם קְמְתֵוֹ מְמֵּנוּ קְרְנְתֵיוּ: וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זְתָב

29:38-46. The offering outlined in this passage was it here to tell us that it was offered even before the Tabernacle assumed its full sanctity, Ibn Ezra and unrelated to the Inauguration ritual. The Torah mentions the inauguration week, was offered by Moses, and the Chizkuni note that the tamid, like the other offerings of offered every day, seven days a week, and was totally

30:1-10. The last of the Tabernacle's Altar upon which incense was burned Kohanim assumed their responsibility for Nissan.

evening, it was known as right, the Golden Altar; and right, the Golden Altar; and Altar.

lost item and denied it — and he sufore falsely about any of all the things that a person can do and sin thereby - 2 so it shall be that when he will sin and become guilty, he shall return the robbed item that he robbed, or the proceeds 25 And he shall bring his guilt offering to HASHEM — an unblemished ram from for thefis the flock, of the proper value, as a guilt-offering — to the Kohen. 26 The Kohen of his fraud, or the pledge that was left with him, or the lost item that he found, 24 or anything about which he had sworn falsely — he shall repay its principal and add its fifth to it; he shall give it to its owner on the day he admits his guilt. charts 6.7) shall provide film atonement before HASHEM, and it shall be forgiven him for any of all the things he might do to incur guilt.

PARASHAS TZAV

THASHEM spoke to Moses, saying: ² Command Aaron and his sons, saying: ³ This is the law of the burnt-offering lit is the burnt-offering [that stays] on ash and the flame, on the Altar, all night until the morning, and the fire of the Altar should Altar fire be kept affame on it. 3 The Kohen shall don his fitted linen Tunic, and he shall don linen. Breeches on his flesh; he shall separate the ash* of what the fire consumed of the burnt-offering on the Altar, and place it next to the Altar. 4 He shall remove his garments and don other garments, and he shall remove the ash burning on it, it shall not be extinguished, * and the Kohen shall kindle wood upon it every moming; he shall prepare the burnt-offering upon it and shall to the outside of the camp, to a pure place. 5 The fire on the Altar shall be kept cause the fats of the peace offerings to go up in smoke upon it. 6 A permanent fire shall remain aflame on the Altar, it shall not be extinguished.

The three **Utar** fires

ful some of the fine flour of the meal-offering and some of its oil, and all the This is the law of the meal-offering: The sons of Aaron shall bring it before frankincense that is on the meal-offering; and he shall cause them to go up in Appendix B. HASHEM, to the front of the Altar. 8 He shall separate from it with his threefingers-Aaron and his sons shall eat what is left of it; it shall be eaten unleavened in a holy place, in the Courtyard of the Tent of Meeting shall they eat it. 10 It shall smoke on the Altar for a satisfying aroma — its memorial portion unto HASHEM. it is most holy, like the sin-offering and like the guilt-offering. 11 Every male of the children of Aaron shall eat it, an eternal portion for your generations, from the not be baked leavened, I have presented it as their share from My fire-offerings; fire-offerings of HASHEM; whatever touches them shall become holy.

12 HASHEM spoke to Moses; saying; 19 This is the offering of Aaron, and his sons, * which each shall offer to HASHEM on the day he is inaugurated: a tenth-ephan of fine flour as a continual meat-offering; half of it in the morning and half of it in the afternoon. " It should be made on a pan with oil, scalded shall you bring it; a repeatedly baked meal-offering, broken into pieces, you shall offer it as a satisfying aroma to HASHEM. 15 The Kohen from among his soft to sons who is anointed in his place shall perform it; it is an elemal decree for HASHEM; it shall be caused to go up in smoke in its entirety, 16 Every meal-offer. entermine to the state of a Kohen is to be entirely scaused to go up in smokes; it shall not be eaten.

The Altar of Moses' Tabernacle was used for about sars, during which the fire burned continuously, yet tar's thin copper layer never melted and its wooden ure was never charred (Vayildra Rabbah 7:5),

6:13. Every Kohen must offer this meal-offering the first must offer it when he assumes office and every day time he performs the Temple service; the Kohen Gadol thereafter (see v. 15).

הנה

「ドレコン」と

הטג"ריטו

アレス

ָּ הַעְּשֶׁלְ אֲשֶׁר עֲשֶׁלְ אֵוֹ אֶתְיֹהַפְּקֵּרוֹן אֲשֶׁר הָפְּקֵר אִתְּוֹ אָוֹ אֶתִר הֲאָבֵּרָה אֲשֵׁר ה מָצֵא: "או מבל אֲשֶׁר־יִשְׁבַע עַלְיוֹ לַשֶּׁקֵר יִשְׁכֵם אתוֹ בְּראשׁוֹ וְחֲמִשְׁתֵיוֹ יה יסף עליו לאשר הוא לו יהננו ביום אשמחו: ואָת־אַשְׁמָוֹ יָבֵּיא לִיהוָה אַיִל לְחֵטָא בְּחֵנְהּיּ וְהַיָּהְ כִּי־יֵחֲמֵא וְאַשֵּׁם וְחֵשִׁיב אָת־הַנְּוְלְהְאַשֵּׁר נָוֹלְאִוּ אָת־ הַמִּים מוְ־חַצְּאוֹ בְּעֵּרְבְּךֵּ לְאַשֵׁם אָלְ-חַכּחֵן؛ וְבִּפֶּר עָלֵיוּ חַבּחֵן לִפְנֵי יהוִה אַבְרֶה וְכָחֶשׁ בֶּה וְנִשְׁבַּעּ עַל-שֲקֵר עַל-אַחָׁת מִכָּל אֲשֶׁר־יֵעֲשֵׂה הָאָרֶם

קי״א פסוקים. רעוא״ל סימן. ציו״ה סימן.

וְנְסְלְח לְוֹ עֵל-אַחֲת מְכָּל אֲשֶׁר־יֵגְשֵׂה לְאַשְׁמָה בֵה: פפפ

פרשת צו

אינ ניְדְבֶּר יהוָה אָל־מֹשֲׁה לַאֲמָר: צֵו אָת־אַהַרן (אָת־בָּנֵיו לַאמֹר וָאת תּוֹרָת רי. חֶלְבֵי הַשְּׁלְמִים: אַשׁ תַּמֵיר תּוּקר עַל-הַמּוְבָּחַ לָא תּכְבֵּרוּ: הורת המנחה הקרב אתה פני־אָהֵרוֹ לפְנֵי יהוֹה אָל־פְּנֵי הִמִּוְבֵּח: וְהֵלִים ממֶנוּ בְּקִמְצִוּ מִפְּלֶת הַמִּנְחָה וִמִּשֵׁמִנְה וָאֵת בָּל־הַלְּבֵנָה אֲשֵׁר עַל־ ה מחִיץ לַמֵּחַנְּה אָל־מַקוּם טַהְיר: וְתַּאֵשׁ עַל־הַמּוְבֵּחַ הְּוּקֵד־בּוֹ לְא תִּבְבָּה , המובח תוקר בו: ולבש הכהו מדו בר ומכנסי־בר ללבש על-בשרו ר חַמּוְבֵּחַ: יפְשַׁטֹּ אֶת־בְּגָּלִיוּ וְלְבַשׁ בְּגָרִים אֲחַרִים וְהוֹצֵיא אָת־חַלְשׁוֹ אֵל י המנחה והקטיר המובח בים ניחם אוברתה ליהוה: והנותרת ממנה י יאבְלְּיָהָ: לְא תַאָפָּה חַמֵּץ חַלְקֵם נָתָתִּי אתָה מֵאשֵׁי קְּדָשׁ קֵדְשִׁים הוֹא וּבְעֵּר עַּלֵיהַ הַבּהָן עַצִּים בּבָּקֵר בַּבָּקֵר וָעָרֵר עַלְּיהַ הֵעלֵּה וְהַקְּעִיר עַלִּיהַ בְּחַשָּאְתְּ וְבֶּאָשֵׁם: בָּלְ-זְבֶּרְ בִּבְנֵי אֲחֲרֹן יֹאבְלֶנָה חַקּ־עוּלָם לְדְרְתִּיבָׁכ הַעְלְהְ הָוּא הַעְלְּה עֵל מְּקְנְה עַל-הַמִּוְבֵּח כָּל-הַלּיִלָּה עַר־הַבְּקֵר וְאֵשׁ יאכלו אַהַרו יבְנֵיו מִצְּוֹת תֵּאָבֵל בְּמָקוֹם קֵרֹשׁ בְּחַצֵּר אָהַל-מוּצֵר ְוְהֵרִים אֶת־הַּלְּשֶׁן אֲשֶׁר הֹאבֵל הָאֵש אֶת־הֵעלָה עַל־הַפּּוְבֵּחַ וְשְׁמוֹ אֵצְל

יכייג ניְדְבֶּרְ יהוָה אֵל־מֹשֶׁה לֵאמָר: זֶה קְרְבַּן אֲהַרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לִיהוֹה יי ומְחַאִיתָה בְּעֵרֶב: עַל־מְחַבָּת בַּשְּׁמָן תַּעָשֵׁה מִרְבֵּבֶת הִּבִּיאֵנָה הַפִּינִי מגְחַת פּמִּים מַקְרִיב רֵיחַ-גִּיחָם לִיהוְהִּ וְהַכּּבֵׁן הַפָּשְׁיחַ תַּחְתֵּיו מִבְּגֵיו יֵעְשֶׁה אֹתֶה חַק־עוּלֶם לִיהוָה בְּלִיל מָּקְטֵּר: וְבָל־מִנְחַת בּחֲן בְּלִיל מִּהְיֵה מֵאשֵי יהוְה בְל אַשֶּׁר־יגִע בָּהֵם יִקְּרֵשׁ: جِיוَם ٰ הَفِهِٰ ਸ אَתُا لِإِسَادُلَ لِيَهِوِلَ كِأِلَا مِنِهِلَ فِمِيَا فِيَا فِي لِا فِي إِنْ فِذِهِا

and asham [guilt-offering]. Here, the Torah teach and his sons (v. 2) additional laws that relate sacrificial service (Ramban).

holds his fellow Jew's money but cannot be required to pay because the plaintiff lacks proof. If he swears falsely

one-fifth and must bring a guilt-offering.

6:3. The first two Temple services of the d ונישוי apr, separating the ash, removing a pc the previous day's ashes from the Altar (see and then placing two logs of wood on the me fire.

> mentioned above: olah [burnt-offering], minchah [mealoffering], shelamim [peace-offering], chatas [sin-offering],

that he is not liable, he must pay what he owes plus Chapters 6 and 7 discuss offerings that have been הורו

מינדס

עמרער לוְיִנְ־ערְיִּר

> nevance of Titzah — 2 and they stood before Moses, before Elazar the Kohen, and before lophehads the leaders and the entire assembly at the entrance to the Tent of Meeting, The land these are the names of his daughters; Mahlah, Noah, Hoglah, Milcah, and daughters we reduce a "Our father died in the Wilderness, but he was not among the assembly that was gathering against HASHEM in the assembly of Korah, but he died of his own sin; and he had no sons. 4 Why should the name of our father be omitted from among his family because he had no son? Give us a possession among our father's brothers." 5 And Moses brought their claim before HASHEM,

6 HASHEM said to Moses, saying, "The daughters of Zelophehad speak inheritance properly. You shall surely give them a possession of inheritance among the " If there are no brothers of his father, you shall give his inheritance to his relative who is closest to him of his family, and he shall inherif it. This shall be for the brothers of their father, and you shall cause the inheritance of their father to pass over to them. And to the Children of Israel you shall speak, saying: If a man will die and he has no son, you shall cause his inheritance to pass over to his daughter. If he has no daughter, you shall give his inheritance to his brothers. ¹⁰ If he has no brothers, you shall give his inheritance to the brothers of his father. Children of Israel as a decree of justice, as HASHEM commanded Moses." Laws of

lod shows '12 HASHEM said to Moses, "Go up to this mountain of Abarim and see the Land Moses the that I have given to the Children of Israel. 13 You shall see it and you shall be assembly's strife, to sanctify Me at the water before their eyes. They were the gathered unto your people, your too, as Aaron your brother was gathered in, "because you rebelled against My word in the Wildemess of Zin, in the waters of strife at Kadesh, in the Wilderness of Zin."

5

successor come in before them, who shall take them out and bring them in; * and let the foses asks ... 15 Moses: spoke to HASHEM, saying, 16 "May HASHEM, God of the spirits of all for a flesh, appoint a man over the assembly, 17 who shall go out before them and assembly of HASHEM not be like sheep that have no shepherd."

18 HASHEM said to Moses, "Take to yourself Joshua son of Nun, a man in before HASHEM; at his word shall they go out and at his word shall they come in, he and all the Children of Israel with him, and the entire assembly. whom there is spirit, and lean your hand upon him. * 19 You shall stand him before Elazar the Kohen and before the entire assembly, and command him before their eyes. 20 You shall place some of your majesty* upon him, so that the entire assembly of the Children of Israel will pay heed. 21 Before Elazar the Kohen shall he stand, who shall inquire for him of the judgment of the Urin

22 Moses did as HASHEM had commanded him. He took Joshua and stood him before Elazar the Kohen and before the entire assembly. 23 He leaned his hands upon him and commanded him, as HASHEM had spoken through Moses.

8 The Tamid Say to them: My offering My, food for My fires, My satisfying aroma, Continual shall your be scrupulous to offer to. Me in its appointed time. 3 And you shall say to them: This is the fire-offering that you are to offer to HASHEM: male chars 6-7) Offering. 4 The one lamb shall you make in the morning and the second lamb e Appendix BA lambs' in their first year, unblemished, two a day, as a continual burntoffering

Moses' greath action of his equal (Rash); Strie; through Chapter 29, with the description of the mussaf, 2. The Torah begins this chapter by describing the additional offerings, then continues, the Sabbath, the New Moon, and the Jestivals.

י יחוְח בַּצְרַת־קֵרַח בְּי־בְּחָטְאַוֹ מֵת וּבָנָים לֹא־תֵיוּ לְוּ: לֵמָח יִנְּרֵע שֵם־ ב וְאֵבֶּה שְׁמְוּת בְּנַתְּיוּ מַחְלֵח נַעָּה וְחָנְלֵח וּמִלְבֵּה וְתִרְצֵה: וַתַּעֲמִרְנָה לִפְּנֵי , לאמר: אַבִּינוֹ מֵת בַּמִּרְבָּר וְהִוּא לְאַ־חַיָּה בְּתְּוֹךְ חֵעְּרָה חַנְּוֹעְרֵים עַל־ משֶׁה וְלְפְּנֵי אֶלְעֵוֶר הַכְּהֵוֹ וְלְפְנֵי הַנְשִׁיאָם וְבָּלְ-הֵעֵרָה פֵּתַח אָהָלֹ-מוֹעֵר אָבְינוּ מְתְּוּךְ מִשְׁפְּחְתוּ בֶּי אֵין לוּ בֵּן תְּנָת-לֵנוּ אֲחַזָּה בְּחָוּךְ אָתֵוּ אַבְינוּי

מיי נְחֲלָחִוּ לְבְּתְוּ: וְאִם־אֵין לֻוֹ בְּת וּנְתַתֵּם אֲת־נְחֲלָחִוּ לְאָחֵיוּ: וְאִם־אֵין לֻוֹ יי וַיָּאמֶר יהוָה אֵל־מֹשֶׁה לַאמְר: בֵּן בְּנִוֹת צְּלְפְּחַדׁ רְּבְרֹתׁ נַתֹּן תִּתֵּן לַהָם אַחַזְת נְחַלְה בְּחָוֹךְ אַחֵי אַבִּיהֵם וְהַאַבְּרָתָּ אָת־נְחַלָת אַבִּיהֵוֹ לְהֵוֹי וֹאָלְ־ ניַקְרַב משֶה אָת־משְׁפְּטֵּן* לְפְּנֵי יהוְה: אַחְים וּנְתַתֶּם אָת־נְחֲלְתִּוֹ לְאֲחֵי אָבִיוּ: (אִם־אֵין אַחִים לְאָבִיוּ וּנְתַתֵּם אֶת־נְחַלְתוּ לִשְאֵרוּ חַקֵּרֶב אֵלֵיוּ מִמִּשְׁפַּחְתּוּ וְיָרֵשׁ אֹתֵהּ וְלִיִנְתׁה לִּבְנֵי בְּנִי יִשְׁרָאֵל הְּדַבֵּר לֵאמָר אָיש בֶּי־יָמׁוּת וֹבֵּן אֵין לוֹ וְהַצְּבְרְתֵּם אָתִּ

טר'טו מר 'n ĥ ניאמר יהוה אַל־משָה צַלָּה אַל-תַר תֵצְבָּרִים תַזֶּה וּרְאֵהׁ אָת־תַאָּרֵץ אַשֶּׁר נְתַּחִי לְבְנֵי יִשְׁרָאֵל: וְרָאִיתָה אַתָּה וְנְאֲסַפְּתָ אָל־עַמֵּיִר נִּם־אָתַּה בַאַשֶׁר נָאֵסֵוּ אַהַרָן אַחִיף: בַאַשִׁר מְרִיתָּם פִּי בְּמִרְבֵּר־צְּן בִּמְרִיבַתְ הֶרוּחָת לְכָל־בָּשֶׁר אַישׁ עַלְ־הַעְרֵה: אַשְׁר־יֵצְא לְפְנֵיהָם וְאַשֵּׁר יָבֹא ישְׁרָאֵל' לְחַקְּת מִשְׁפְּׁט בַּאֲשֶׁר צְנָה יְתִוָּה אָת־מֹשֶׁרוּ: הַעַּרָה לְּהַקְּרִישְׁנֵי בִּמֵּיִם לְעֵינֵיהֵם תֵּם מִי־מְרִיבַת קָרֵשׁ מִרְבַּר־ ניְדְבֶּרְ מִשְׁה אָל־יהוָה לֵאמָר: יִפְּקָר יהוֹה אֱלֹתִי

בא ישְׁמְעָוּ בָּל-עַרֶת בְּנֵי וֹשְׁרָאֵל. וְלְפְנֵי אָלְעָזֶר תַבֹּתֵן יַעְמִר וְשָׁאַל לָוֹ ייי אֵין־לְהֵם רעֲה: וּיֹאמֶר יהוֹה אָל־משָׁה קַח־לְּךְּ אָת־יָהוֹשָׁעַ בּן־נֹוּן אַישׁ Ч Д אַשֶּׁר-רְנִיחַ בֵּוֹ וְפַמֵּבְתַּ אַת־יֵדְרָךְ עְּלֵיוּי וְתַּצְּמַרְתָּ אתוֹ לִפְנֵיׁ אַלְעַזְר תַּכְּתַוֹ ישְׁרְאֵל אְתֵּוּ וְכְּלְ-הַעְרֵה: נַיַּעַשׁ מֹשְׁה בַּאַשֵּׁר צְנָה יהוָה אֹתֵוֹ נִיקֵח אָתִי יהושע ניצמוהוי לפני אלעור הכהו ולפני כל-העבה: ניסמר את-נביו וְלְפְּנֵי בְּלְ-הֵעְרֵה וְצִּוּיְתָה אֹתֵוֹ לְעֵינֵיהֵם: וְנֵתְתָה מֵהְוֹרְךְּ עָלֵיוֹ לְמַעַן לפניהֶם וְאֵשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר יִכִּיאֵם וְלְא תְּהֵיָה עֲרֵת יהוֹה כַּצֹאן אַשֶּׁר בְּמִשְׁפַּט הֵאוּרִים לְפְנֵי יהוְה עַל־פִּיו יֵדְאוּ וְעַל-פִּיו יָבֹאוּ הָוּא וְבָּל־בְּנֵי־

יישי א־ב נְיָדְבָּרִי יְהוְהַ אֱלַ־מֹשֲׁהַ לֵּאמְר: צֵו אָת־בְּנֵי יִשְׁרָאֵל וְאֲמַרְהַ אֵלְהֵם אָת־ 끐 י קרבֶּנִי לַחְמִי לְאשֵׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְמִרוּ לְחַקְרִיב לִי בְּמִוּעֵדְוּ: וְאֵמִרְתָּ עַלֵיו וַיְצְנְהוּ בְּאֲשֶׁר רְבָּר יהוָה בְּיֵר־מֹשֶׁה: ליום עלָה תַמִיר: אֶת־הַבְּבֶשׁ אֲחֵד תַּצְשֵׁה בַבְּקֵר וְאֵתְ הַבְּבֶשׁ הַשִּׁנִי לֶּהֶם זֶה הָאשֶׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לִיחְוָה בְּבָשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימֶם שְׁנֵיִם

27:13. You shall see it, i.e., you will gain a deeper vision, 27:17. It is clear from Moses' description of the leader's à grasp of its inner, spiritual essence (Or HaChaim).

qualifications that his primary concern was for the needs

27:18. "Joshua who has never departed from [you of the people.

27:20. "Some" of your majesty. Joshua was a refl (Exodus 33:11) deserves to be rewarded" (Rashi).

תָּנוּ רַבָּנַן: "שָעָה וִלֹא הִתְפַּלֵּל מִנְחָה בְּעֵרָב

שבת – מתפקק בקיל ויו שבת שתים, ימעה ולא

התפלל מנחה בשבת - מתפלל במוצאי שבת

שַׁתַּים שַל חול, מַבְדִיל בּרָאשוֹנָה וְאֵינוֹ מַבְדִיל

בָּרָאשׁוֹנָה – שִׁנִיָּה עֲלָּתָה לוֹ, רָאשׁוֹנָה לֹא עַלְּתַה

לוֹ. לְּמֵימָרָא, דְּבֵיוָן דְּלָא אַבְדֵילּ בְּקַמַּיִיתָא בְּמַאן

רַלֹא צַלֵּי דַּמֵי וּמָהַדְּרִינַן לֵיה? וּרְמִינָהוּ: "מַעַה

ולא הזכיר גבורות גשמים בתחיית המתים

הַבַּדַלָּה יּבָּחוֹנֵן הַדַּעָת – אֵין מַחַזִירִין אותו, מִפְּנֵי

שַיַּבוֹל לָאוֹמָרָה עַל הַבּוֹם! –קשְׁיָא.אּ אַיּהִמַר, רַבִּי

יוֹםֵי בַּרָבִי חַנִינָא אַמַר: "תַּפְלּוֹת אַבוֹת תַּקְנוּם;

רַבִּי יָהוֹשָעַ בַּן בַּוֹי אָמַר: 'וּתִפְלּוֹת בָּנָגֵד תִּמִידִין

תַּקְנוּם. הַנָיַא בָּוַותִיה דר׳ יוֹםְי בְּרַבִּי חֲנִינַא,

בּוֹתֵיה דְּרַבִּי יוֹסֵי בר׳ חֻנִינָא: אַבְרָהָם תִּקּוֹ

אַל הַמַּקוֹם אָשֵׁר עָמַר שַם" *וָאֵין עָמִידָה אָלָּא

הִפֵּן הְפִּדֵּת מִנְחָה – שֶׁנָאֲמֵר: מֹיִנֵיצֵא יִצְחָק לְּשׁׁוֹחַ^{מּי}

בָשֶּׂדֶה לְּפְנוֹת עָרֶב״, וֹאֵין שִׁיחָה אֶלָּא הְפִּלְּה,

יִשְׁפַּךְ שִיחוֹ״; יַעַקֹב תְּקֵן תְפַּלֵּת עַרְבִית – שֵׁנֵאֲכֵר:

הַנָּה וָאַל תִּשַּׁא בַעָרֵם רָנָּה וּתִפְּיַּה וָאַל תִּפְנַּע

בִּי״.s וְתַנִיָא בְּוָותֵיה דֹרִ׳ יְהוֹשָׁעֵ בֶּן זֵוִי: "מִפְנֵי כָּה

אַמָרוֹ תַּפְּקַת הַשַּׁחַר עַד חַצוֹת – שַהֵרִי תַּמִיד

שַׁלֹּ שַׁחַר קַרֶב וְהוֹלֶדְ עַר חֲצוֹת; וְרַבְּי יְהוּרָה

אוֹמֵר: עַד אַרַבַּע שָעוֹת, שֶהַרִי הַמִּיד שֵׁלֹ שַׁחַר

קָרֵב וְהוֹצֵךְ עֵׁר אַרְבַע שָׁעוֹתְ. וְתִּפְנֵי מָה אָמְרוּ תפלת המנחה עד הערב – שהרי תמיד ש

הָעָרָב; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עַד בְּקַּג הַמִּנְחַה,

הַפָּלָת הַפִּנְחָה עֵר הָעָרַב

רַבִּי יִהוֹשָׁעַ בֶּן

בשניה, ואם הבדיל

ותניא כוותיה

תפלה, שנאמר:

בשניה

ַרְבָּבְרְבָּת הַשַּׁנִים – בַּחַזִירִין אותו,

מהלי הפלה כלבה טו סמג פשין יט טוש"ע או"ח שם מעיף י: מ ג מיי׳ עם הלכה ת תפלת המנחה מבעוד יום, לבד ר"ת סמג שם טור וש"ע שלא הזכיר, א"כ אין מרויח כלום או"ת סי" קיד סעיף ה: ר מוי עם הלכה ע אם יחזור ויתפלל במולאי ר"ת. הרי שם טוש"ע לא יזכיר עוד תפלת ר"ח, וי"ת כבר מייח סיי קיז סעיף ד: התפלל. ולא דמי להא דאמר הכא: טעה טושיע אויח סימן ולא התפלל מנחה בשבת דמתפלל לכל סעיף ח: יב ו מיי פ"ח מהלטום ערבים בחול שחים, פירוש: של חול, תפלה הלכה ה ו משום שלא התפלל כלל, א"כ ירוים מוש"ע אי"ח סימן לח תפלח י"ח כשמתפלל במ"ש, אע"ם סעיף ד [רב אלפס ברכות פ"ג קף יד כע

תגהות הכ"ח

א"כ מסתמא (דעתו היה)

תשלומין לחובה ע"ז משני

דפרה המא דהאמר שאינו.

לתפלה [בערבית] א"כ

בע"כ דתפלת ערבית אחר

לאת הכוכבים:

גליון הש"ם

אימא שנאמר אשפוד לפניו שיחי. וכן הוא בחום׳ ע"ג

וכחולין ולף ל"ב ע"ח)

אומר בהיפך:

א מניי פיו ופים מעה ולא התפלל מנחה בע"ש וכו' מעה ולא התפלל מנחה בשבת מתפלל ערכית שתים. דהיינו של מולחי שנח ומבדיל בראשונה וכו'. כתב רבינו יהודה: אם טעה ולא הזכיר ר"ת ח ב מיי שם טוש"ע במנחה – לא יתפלל עוד בלילה. דלמה יתפלל עוד, הרי כבר התפלל כל

> שלא יזכיר של שבת. וא"ת: והלא הוא יג וחמיי פ"ג שם הל' מחפלל יותר ממה שהוא חייב להחפלל, אוית סיי רליג סעיף א: שלא היה לו להתפלל כי אם ז' ברכות והוא מתפלל י"חו צכך אין לחוש, שגם בשבת היה דין שיתפלל כל י"ת, רק שלא הלריכוהו מפני הטורת. נמלא שמרויח כל תפלחו. אבל כשטעה ולא הזכיר של ר"ח, כבר החפלל – א"כ לא ירוים כלום אם יתפלל במולאי ר"ח. (דהא) [וה"ה] נמי אם החפלל במנחה בשבת י"ח שלמות ולה הזכיר של שבת -נראה דלמ"ש לא ימפלל שחים, דכבר התפלל י"ח ברכות. ומיהו ברב אלפס לא משמע כן, לאפי׳ היכא דאינו מרויח כלום מלריך להמפלל פעם אחרת. וזה לשונו, שכתב אהא דקאמר שמבדיל בראשונה ואינו מבדיל בשניה, ואם לא הבדיל בראשונה והבדיל בשניה – שניה עלתה לו, ראשונה לא עלתה לו, דאיבעי ליה לאקדומי תפלת שניה (א) רש"י ד"ה שניה עלתה ברישא (דהכי) [דהיא] תובה; וכיון דלא וכו׳ שחיון לו להקדים. כ"ב מבריל ברישה וחבדיל בבתרייתה גלי פירום דודחי הוח לח למ מבריל ברישה וחבדיל בבתרייתה גלי הקרים רחשונה לתשממין דעתיה דהך בתרייתה היה חובה, הלכך בעי למהדר ולללויי זימנא אחריתי כדי על חובה ולשם (חובה לא) עלתה משום דלא הכדיל להקדים חובת שעתיה ברישת. ואי בה ע"כ [כתב רש"י] אח"כ אבדיל בתרוייהו, אע"ג דלא מיבעי אם כן דאמריכן דמסתמא ברחשונה ליה למעבד הכי – לא מחוייב לאהדורי, דעתו נהיה בניוטונה לחובה] רק דלא עלתה לו ואי לא אבדיל אפילו בחדא מנהון – משום דלא הבדיל בה א"כ תעלה שניה נקם שבת לא מהדריט ליה, דחניא: טעה ולא דהרי לא הקדים תפלח הזכיר הבדלה ב'תונן הדעם' – אין להוחיל להכדיל מחזירין אוחו, מפני שיכול לאומרה בשניה גילה דעתו שאינה על הכוס. עכ"ל. אלמא: דמלריך של של היינו נהחשב בשל להתפלל זימנא אחריחי, אף על גב שלא ערבית ר"ל בשעם שהתפלל יחזור התפלל פעם שניה יותר לקם תובה אבל כקהתפלל והבדיל בשניה אז גילה מבראשונה. כך היה נראה לה"ר משה מאלאוו"ר מתוך לשון האלפסי: דעתו שהיא תהיי של ערביי קשיא. מיתה: אמאי לא משני (כ) תום' ל"ה יעקב וכו' דמיירי קודם שהעשירו? נ"ב נחש"ג דלחן חמרו זמן דחמרינן לקמן בפרק "חין עומדין" דנאת הכוכבים אלא לענין לגת הכנוכנים הות תננין נק"ם מ"תו כיון לקי"ל (דף לג.): העשירו קבעוה על הכוס! ללדין גם כן למודן גאולה ווייל: דלא אשכתן ברייתא דנשנית

בין שתי חקנות: יצחק תקן תפלת המנחה. ואע"נ דאמרינן (יומא כח:): ללוחא דאברהם מכי שחרי כחלי! וי"ל: היינו

אחר שתקנה ינחק: ואין שיחה אלא תפלה שנאמר "תפלה לעני כי יעמוף".

גם׳ תפלוח אבות חקנום. עי' תענית (דף כ"ח ע"א) ברש" ל"ה הלט: שם תימה: לבפ"ק לע"ו (די ו: וע"ק) בשאלתות דרא"ג פ׳ לך לך

מוכים דשיחה [11] חפלה מויצא ילחק "לשוח בשדה"! י"ל: דכיוצא בו מצינו במגילה (פ"ק ד' יג.) "זיהי אומן את הדסה" ואין הדסים

אלא לדיקים דכתיב "והוא עומד בין ההדסים", "גפרק "חלק" (סנהדרין ד' לג.) הוא אומר להיפך: יעקב תקן תפלת ערבית. סימה. דאמר בפרק גיד הנשה (סולין די 16:): "זילך חרנה", כי מטי לחרן בעי למיהדר, אמר: אפשר שעברתי

(דף ז' ע"ב) ד"ה ואין: במקום וכוי, אלמא דהתם מוכח דהתפלל ערבים ביום, מאחר שהחפלל כבר והוה דעתיה למהדר; וקשה למחניתין דפרק רגום' ד"ה וחין כו׳ ובפרק חלק הוח חומר קמא, דקאמר שאינו^(ב) זמן מפלה עד נאם הכוכבים! ולפי מה שפירשנו דקי"ל כר' יהודה דאמר עד פלג המנחה – ניסא, ויפה להיפך. וכן בסנה' (ד' ל"ץ ע"ב) ואין כסף אלא לדיקים שנאמר ואכרה לי.

מנהג שלנו, *דאדרבה טוב להמפלל מבעוד יום קלת: עד פלג הסנחה. חימה: מנא ליה הא? בשלמא עד משע שעות ומחלה דעד אותו זמן הוי תפלת המנחה – ניחא, דהיינו מנחה הקומן רבה סימן קיים

אבות תקנום,

קטנה, אבל הא מנא ליהד וי"ל: דר׳ יהודה ס"ל דמפלה כנגד קטרח מקנוה, דכחיב "מכון תפלחי קטרת לפניך" (פהלים קמא): איבטיא להו עד ועד בכלל וכו'. חימה: דאמר בנדה פרק "הרואה כתם" (ד' מו): כל שיעורי חכמים להחמיר חוץ מכגרים של כחמים,

_ מַבַדִּיל בַּרָאשוֹנָה. פַעֵּס רָאשוֹנָה מִחְפַּנֵּל בִּאָנִיל חְפָנָּל בָּאָנִיל חְפָנָּל הָאָל עַרְאָיו לְפִיכָךְ חוֹמֵר בָּה הַבְּדֶּלָה בְּחוֹגֵן הַדַּעַח, וְהַשְּנִיָּה הִיחֹ בְּשְׁבִיל מַשׁלוּמִי הְּפָלֵת שַבָּת – חֵינוֹ מַבְּדִיל בָּה: שָׁנִיָה עַלְתָה לוֹ. בְּשְׁבִיל הְפָלֵּח מ"ש, וְרָחֹשוֹנֶה לֹח עַנְחָה נֹו שָׁחֵינָה כְּנוֹם, שָּׁחֵין נוֹ נְהַקְדִּים (ח) מְפָּלֶה שַעבר תורה אור זְמַנָּה לְמְפִנָּה שָׁזְמַנָּה עַכְשָׁיו. וְהַפְּנִיה

תניא

בוי.

נָמֵי לֹא עַלְחָה לוֹ לְשֶׁל שַׁבָּח, הוֹחִיל וַהָבָדִיל בַּה גִילַה דַּעִמוֹ שָׁמֵינַה שֵׁל שַׁבַּת, וְהָיח מַחַשָׁב לְשֵׁל עַרְבִית: אַבוֹת תַּקְנוּם. כְּרָקְמָנֵי בַּבָּרַיִימָּח לְקַמֵּיה: בַנֶּגֶר תִּמִירִים תִקנום. מַּנְאֵי כְּנֶסֶת הַבְּרוֹלֶה: רַבִּי יְחוּדָה. ס"ל שָׁמֵין מָמִיד שֶׁל שַׁחַר קָרֵב חֻלָּח עַד חַׁרְבַּע שָׁעוֹח: של עולות: ופַּדְרִים. שֶׁל אָכָרִים. שְׁמָר הָרְבָּנוֹת, שָׁנִּוְרַק דְּנָוֹן קוֹדֵם תוספתא פ"ג לקמן כעי לנ. שְׁקִיעֵת הַחַמָּה, קְרָבִין בָּל הַלַּיִלָה וּכְנֶגְדֶּן מִּקְנוּ מִפְנַּמ עַרְבִית: מִנְחָה בּרוֹלָה. אָס בָּא לְהַקְדִּים מָּמִיד שֵׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם חֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְדִימוֹ קוֹדֵם שָׁשׁ שָׁעוֹת וּמֶחֱנָה, קבין הָעַרְבָּיִם כְּחִיבּ בַּיה מַכִּי יַנַּטוּ לָלְלֵי עַרָב, מְשֶׁהַחַמָּה מוטָה לַמַּעַרָב, דְּהַיינוּ מְשֵׁב שָׁעוֹת וּמֶחֱנָה וּלְמָעְנָה. דְּאָמֵר מַר: חַנִּי שֵׁשׁ וַחַלִּי שָׁבַע – חַמָּה עוֹמֶדֶח בְּרחֹם כַּל הָלָכָס, בְּטֶּמְצַע הְרָקִיעַ (פּפְחִים ד׳ נד.):

(מעניק ג:)

קַפַּנָּה. וְמַן פָּמִיד שֶׁל בֵּין הַפְּקָּת שֶׁחַרִית – שנא׳ °״וֹישׁבֶּם אָבְרָהַם בַּבֹּקַרִּיייֱשִׁיּמִנְּחָה מַמַּשָׁע שָׁעוֹת וְנְעֵיל וּ:ן בְּכָל יוֹס הערבים יוֹנְעָמֹר פִּינְחֶם וִיְפַּבְּר"; יִצְּחָק ממִים יּתְמָנֶה וּלְתָתְלֹה, בְּדְמָן בּמָתִיד וֹאַבְּר ל (ר מ.): נְשְׁמַט בְּשְׁמוֹנֶה וּמֶחֵנָה וְחָרֵב בָּהָשַׁע וּתָהַנָּה, וְהָהָס מְפָרֵשׁ טַעַתָּח: פַּלָג מַנְחָה אַחַרוֹנָה. מַלֶּק מָת כ׳ טַעוֹת ייתְפַלָּה לְּעָנִי בִי יַעֲמֹף וְלְפְנֵי ה׳ יִמְמֹים מְתָנְאָ הְנּוֹחָרִים בַּיּוֹם, וְחִתְּנָא פְּנֵג יֹֹי יִעָמֹף וְלְפְנֵי ה׳ יֹמִמֹים בְּיוֹם, וְחִתְנָא פְּנֵג אַמַרוֹן אָל מִנְסָה מי״א שָׁעוֹם סָפַר

ייניפגע במקום ויפן שם", "ואין פגיעה אָלָאינימים דיע לא היבא הבי. ומעים זים. סופס יה תִפְּלָּה, שֶׁנָאֲמָר: °״וְאַהָּה אַל תִתְפַּלֵּל בָעַר הַעָםייתוֹיה וְלְמוֹנֶה רַבִּי יוֹמִי בְּרַבִּי מָנִינָה לְרַבְּּגָן מְמְּחִרוּן הְאַ מַסְתָכִינָהוּ מַתָּרָבָּנוֹת: תִפִּלַת הַמּוּסְפִּין מָאן תִּקְנָח. הָלָלוֹ: ע"כ רַבָּנַן הַסְתָּכִינְהוּ חַקרְבָּנוֹם, וְכִי עִיִינוּ בַּמוּסָבִין וְלֹח מַלְחוּ מִּפַלָּה בְּנֵגְדָּה – עַמִדוּ הֵם וְחַקְנוּהַ: ער וער בכלל. לרפי יהודה הוא דקח

תוספתה פ"ג ע"ש בַּעֵי, דְּחִילוּ לְרַבָּנָן – עַד וְלֹח עַד בִּכְלֵל:

שהרי

ער שבע שעות. ואיזו היא ימנחה גרוֹלה – משש שעות ומחצה ולמעלה;

וְאֵיזוֹ הִיא מִנָחָה קַמַנָּה – מִתֵּשַׁע שָׁעוֹת וּמֵחֵצָה וּלִּמַעַלָּה. אִיבַעֵיָא לְּהוּ: רַבִּי

יְהוּדָה פְּלֵג מִנְחָה קַפֶּא קָאָמֵר, אוֹ פָּלָג מִנְחָה אַחַרוֹנֵה קַאַמֵּר? תַּא שַׁמֵע:

ַרְתַנְיֵא, רֹ׳ יְהוּדַה אוֹמֵר: "פָּלָג הַפִּנְחָה אַחֲרוֹנָה אָמָרוּ, וְהִיא י״אִ שֶׁעוֹת חָםֵר רְבִיעַ.

נַימָא הַיהַנִי הִוּבְתֵיה דר׳ יוֹסֵי בר׳ חַנִינָא! אַמַר לַּדְּ ר׳ יוֹמֵי בר׳ חַנִינָא: לְּעוֹלְם אֵיטָא לָּךְ הְפָּלּוֹת אָבוֹת הִקְנוֹם, וְאַסְמָכִינְהוּ רַבְּנַן אַקְּרְבָּנוֹת. דְּאִי

לָא הַנִיםָא הַבִי – תִּפְּלָּת מוּסַף לֹר׳ יוֹסֵי בר׳ חֲנִינָא מָאן תִּקְנָהּ? אֶלָּא: תִּפְלּוֹת

וְאַסְמְכִינְהוּ רַבָּנֵן אַכָּוְרבָּנוֹת.§ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:

הַיינוּ שַהַרֵי הַמְיֹר שַלּ בֵּין הַעַרְבַּיִם קַרַב וְהוֹקַדְּ עַד הַמִּיד שֵׁל בֵּין הַעַרַבַּיִם קַרֶב וְהוֹלֵדֶך עַר פַּלַג הַמִּנְחָה. וּמִפָּנֵי מָה אָמִרוּ תִפְּלַת הָעֶרֶב אֵין לָּה קָבַע – אברים ופדרים שלא נתעכלו מבערב קרבים והולכים כל מָה אַמִרוּ שַׁל מוּסָפִין כָּל הַיּוֹם – שַׁהֲרֵי קָרְבָּן שֶׁל מוּסְפִין קַרַב רָבִּי יָהוּדָה אוֹמֶר: עַד שֶבַע שַעוֹת, שֶבֵרי קַרָבַן מוּסָף קָרָב וְהוֹלֵּדְ

היינו

הנהות הנר"א [א] גמ' כליל שבת שתים. נ"כ שתים של שכת. גירסת

שָׁעוֹת. אִיבַּעָיָא לְּהוּ: *עַר וְעֵר בִּכְלָּלָ, אוֹ דִילְמָא, עַר וְלֹא עַר בִּכְלֶּלֹ? תַּא שַׁמַע: וּשִּׁיוֹכִּוּ כּּ: פּסְחִי קִיּ ר"ה ל: סוכה מח: מזיר ו: ר׳ יְהוּדָה אוֹמֵר עֵד פְּלַג הַמִּנְחָה. אִי אָמְרַתְּ בִּשְׁלָּמָא עֵד וִלֹא עֵד בִּכְלַלְּ מנחות סת: חולין מו. נד:

כנ"ף ושחר פוסקים:

הַיִינוֹ דְּאִיבָּא בֵּין ר׳ יְהוּדָה לְּרַבְּנוֹ, אֶלָּא אִי אָמְרַהְ עַד וְעַד בְּרַלְּלֹ – ר׳ יְהוּדָה שׁכֹין ית. ניה נתו

[עייון פסקי חוס' פרק

יְרְמִינְהוּ: טָעָה וְלֹא הַוְבִּיר גְּבוּרוֹת גְּשְׁנֵים בְּתְחַיֵּית הַמֵּתִים וּשְאֲלָה בְּבִרְכַּת הַשְּׁנִים – מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, הַבְדֶּלָה בְּחוֹגֵן הַדְּעַת - אֵּין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, מִפְּנֵי שֶׁיָבוֹל לְאוֹמְרָה עֵּר הַבּוֹם! – קַשְׁיָא.

אָיהְמַר, רַבִּי יוֹםִי בְּרַבִּי וְחִנִּינָא אָמַר: תְּפְּלוֹת אָבוֹת הַקָּנוּם: רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֵּן לֵוִי אָמֵר: מָבִּיוֹת בָּנָגָר הְּמִיִּרִין תִּקְנוּם.

תַּנֶא הְפָלָה, שֶׁנֶּאֲמֵר ״וַיַּעֲמֹד בִּינְחָס אֶלָא הְפָלָה, שֶׁנֶּאֲמֵר ״וַיִּעֲמֹד בִּינְחָס אֶלָא הְפָלָה, שֶׁנֶּאֲמֵר ״וַיִּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבּקַר שֶׁנָא הְפָלָת שְׁרֵרִת – שֶׁנָּאֲמֵר ״וַיִּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבּקַר שֶׁנָרת – שֶׁנָּאֲמֵר ״וַיִּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבּקַר אֶל הַפָּּקוֹם אֲשֶׁר עָמֵד שָׁם,״ וְאֵין עֲמִידָה בִּינְחָס וופללה;
וופללה;

יִצְחָק תְּפֵּלְת מִנְחָה – שֶׁנָאֱמֵר יוֵיֵצֵא אֶלֶא תְפִלָּה, שֶּנֶאֱמֵר ״תְּפָלָה לְעָנִי כִי יַעֲטֹף וִלְפַנֵי ה׳ יִשׁפּך שִׁיחו״.

יַעֲקֹב תִּקּן תְּפָלַת עַרְבִית – שֶּנֶאֱמֵר: "יַנְפְּנַת בַּפָּקוֹם זַיָּלָן שֶׁם," וְאֵין פְּגִיעָה אָלָא תְּפָּלַה, שֶּנֶאֱמֵר "וְאַתָּה אֵל תִּתְפַּלֵל בְּעֵד הָעָם הַּיָּת בי " בי "

וְתַנְצְא בְּוֶתֵיה דְּרָבִּי יְהוֹשֻׁע בֶּן לֵוִי: מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ הְּפָלַת הַשָּׁחַר עַד חֲצוֹת – שֶּׁהֲנִי הָּמִיד שׁל שַחַר קָרֵב וְהוֹלֵךְ עַד חֲצוֹת: וְרַבִּי יְהוּדְּהָ שׁחֵר עָד אַרְבַּע שָׁעוֹת, שֶּהֲנִי הָּמִיד שֶׁל שַחַר קָרֵב וְהוֹלֵךָ עֵד אַרְבַּע שָׁעוֹת.

יִּמִפְנֵי מָה אָמְרוּ תְּפִלֵּת הַפִּנְחָה עֵד הָעֶרֶב -שֶּהֲרִי תְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם קָרֵב וְהוֹלֵךְ עֵד שָּהֲרִי תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם קָרֵב וְהוֹלֵךְ שֶּהָרִי תָּמִי שֶׁל בֵּין הָעַרְבִּיִם קָרֵב וְהוֹלֵךְ עֵד פָּלֵג הַפִּנְחָה.

וּמִפְנֵי מָה אָמְרוּ תְּפַלַת הָעֶרֶב אֵין לֶה קּבַּעִר שֶּהְרִי אֵבָרִים וּפְּדָּרִים שֶׁלֹא נִתְעַבְּלוּ מִבְּעֶרֵב קרבים והוֹלכים כּל הלילה; The Gemara raises a contradiction to the above conclusion from the Tosefta: One who erred and did not mention the might of the rains: He makes the wind blow and rain fall in the second blessing of the Amida, the blessing on the revival of the dead, and one who erred and failed to recite the request for rain in the ninth blessing of the Amida, the blessing of the years, However, one who erred and failed to recite havdala in the blessing: Who graciously grants knowledge, How do not require him to return to the beginning of the prayer and repeat it, as he can recite havdala over the cup of wine, independent of his prayer. This contradiction was not resolved and remains difficult.

The dispute between the Rabbis and Rabbi Yehuda with regard to the times beyond which the different prayers may not be recited is rooted in a profound disagreement, also manifest in a later amoraic dispute. It was stated: Rabbi Yosei, son of Rabbi Hanina, said: The practice of praying three times daily is ancient, albeit not in its present form; prayers were instituted by the Patriarchs. However, Rabbi Yehoshua ben Levi said that the prayers were instituted based on the daily offerings. Sacrificed in the Holy Temple, and the prayers parallel the offerings, in terms of both time and characteristics.

The Gemara comments: It was taught in a baraita in accordance with the opinion of Rabbi Yosei, son of Rabbi Ḥanina, and it was taught in a baraita in accordance with the opinion of Rabbi Yehoshua ben Levi. The Gemara elaborates: It was taught in a baraita in accordance with the opinion of Rabbi Yosei, son of Rabbi Ḥanina: Abraham instituted the morning prayer, as it is stated when Abraham came to look out over Sodom the day after he had prayed on its behalf: "And Abraham rose early in the morning to the place where he had stood before the Lord" (Genesis 19:27), and from the context as well as the language utilized in the verse, the verb standing means nothing other than prayer, as this language is used to describe Pinehas' prayer after the plague, as it is stated: "And Pinehas stood up and prayed and the plague ended" (Psalms 106:30). Clearly, Abraham was accustomed to stand in prayer in the morning.

Isaac instituted the afternoon prayer, as it is stated: "And Isaac went out to converse [lasuah] in the field toward evening" (Genesis 24:63), and conversation means nothing other than prayer, as it is stated: "A prayer of the afflicted when he is faint and pours out his complaint [siho] before the Lord" (Psalms 102:1). Obviously, Isaac was the first to pray as evening approached, at the time of the afternoon prayer.

Jacob instituted the evening prayer, as it is stated: "And he encountered [vayifga] the place and he slept there for the sun had set" (Genesis 28:11). The word encounter means nothing other than prayer, as it is stated when God spoke to Jeremiah: "And you, do not pray on behalf of this nation and do not raise on their behalf song and prayer, and do not encounter [tifga] Me for I do not hear you" (Jeremiah 7:16). Jacob prayed during the evening, after the sun had set.

And it was taught in a baraita in accordance with the opinion of Rabbi Yehoshua ben Levi that the laws of prayer are based on the laws of the daily offerings: Why did the Rabbis say that the morning prayer may be recited until noon? Because, although the daily morning offering is typically brought early in the morning, it may be sacrificed until noon. And Rabbi Yehuda says: My opinion, that the morning prayer may be recited until four hours into the day, is because the daily morning offering is sacrificed until four hours.

And why did the Rabbis say that the afternoon prayer may be recited until the evening? Because the daily afternoon offering is sacrificed until the evening. Rabbi Yehuda says that the afternoon prayer may be recited only until the midpoint of the afternoon because, according to his opinion, the daily afternoon offering is sacrificed until the midpoint of the afternoon.

And why did they say that the evening prayer is not fixed? Because the burning of the limbs and fats of the offerings that were not consumed by the fire on the altar until the evening. They remained on the altar and were

W. 5 18 7 6 9 1

One who erred and did not mention the might of the rains – מְּשָׁה וְרֹאׁ הִוּבִּיר גָבּרוֹת. One who neglected to recite: He makes the winds blow and the rain fall, in the blessing: Who revives the dead; in the winter, he is required to repeat the Amida prayer, in accordance with the uncontested Tosefta. However, if he mentioned: He causes the dew to fall, he is not required to repeat the Amida prayer (Rambam Sefer Ahava, Hilkhot Tefilla 10:8; Shulḥan Arukh, Oraḥ Ḥayyim 114:5).

One who erred and did not mention the request for rain in the blessing of the years – אָטָה וְלֹא הַוְּבֶּיר...וּמְאֵלֶה בְּבְרַבַּת. 'One who erroneously did not recite the request for rain in the blessing of the years during the winter, is required to repeat the Amida prayer even if he recited a request for dew (Rambam Sefer Ahava, Hilkhot Tefilla 10:9; Shulḥan Arukh, Orah Hayyim 117:4).

One who erred and failed to recite havdala in the blessing: Who graciously grants knowledge – יַּיָּבֶּיה וְלֹּא הַּוֹבְּיַרְ, Hne who neglected to regite havdala in the blessing: Who graciously grants knowledge, in the evening prayer at the conclusion of Shabbat, need not repeat the Amida prayer because he has the opportunity to recite it on a cup of wine (Rambarn Sefer Ahava, Hilkhot Tefilla 1014; Shulhan Arukh, Orah Hayyim 294:1).

Prayers were instituted based on the daily offerings – הָּמָיִדִין תְּקְנוּם: Ultimately, it was determined that the Sages instituted prayer based on the daily offerings. Consequently, several elements that apply to the halakhot of offerings apply to prayer as well, i.e., establishing a fixed place to pray, the capacity of improper thought to invalidate prayer, etc. Although the Talmud cites proof in support of both amoraic opinions, since the Gemara raised a challenge to the opinion of Rabbi Yosei son of Rabbi Ḥanina from the baraita supporting the opinion of Rabbi Yehoshua ben Levi, apparently that is the preferred opinion (Kesef Mishne, who disagrees with Lehem Mishne; Rambam Sefer Ahava, Hilkhot Tefilla 1:5-6).

🎒 seg (data) i si 🕞

Prayers were instituted based on the daily offerings – הְּמָיִדִין הָקְנוּם: Some explain that this means that prayers were instituted by the Sages after the destruction of the Temple to replace the offerings. However, these prayers were al ready extant throughout the Second Tem ple era with virtually the same formula that was instituted later, with certain known differences. Furthermore, there were al ready synagogues at that time, some even in close proximity to the Temple. The dis pute in this case is whether the prayers were instituted to parallel the offerings, or whether the prayers have an independent source, unrelated to the Temple Service.

הדשן ולא ליבעי פייס! ומשני: סוף עבודה דיממא נינהו. אפילו נשנעשין אא מיי׳ פיא דנהי דוימנין לא הויא הולאה בתרה – מ"מ כיון דכשהיו לריכין היו בב מיי פיה ביאת מקדש כ

בלילה לא שייכא להו תרומת הדשן, כדפרי' לעיל, והרי תרומת הדשן, מוליאין אחר תרומת הדשן, כדכתיב בתר הרמה (הקרא ו): "ופשט אח

בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן וגו" א"כ לאו עבודה תמה היא, דלא מקרי עצודה ממה אלא עבודה שחין אחריה עבודה לעולם, כלפרישים. ומשני: משום מעשה שהיה. כך נ"ל לפרש גירסת הספרים. מיהו,

רש"י ל"ג ליה. ולפי מה שפירשתי לא יקשה מה שהקשה רש"י: אָרָ אנן נמי תנינא וכו'. וחילו שני גזירין לא קחני, אלמא: עבודת לילה נינהו. ואע"ג דכתיב: "בבקר בבקר" – י"ל: כיון דכתיב בבקר בבקר תרי זימני, נימא: מן בקר לבקרו של לילה: יפיםן לה בפני עצמה. כיון דענודה חמה היא, דעבודת לילה היא, ועבודת התמיד שהן עבודת יום לא שייכא ליה. הא דלא פריך מזריקה, דעבודה חמה היא ואין מפיסין לה בפני עלמה – י"ל: נהי דחין אחריה עבודה, לפי שהקטרח אימורין שאחריה, לא מעכבי, וזימנין דליחא כגון שנטמחו חימורין חו שחבדו – מ"מ, כיון דכי איתנהו מעכבי – לא חשיבא זריקה [עבודה] תמה כ"כ להפים לה בפני עלמה. ולהכי פריך: והרי חרומת הדשן, דאע"ג דהולאת הדשן שהיא אחריה זימנין דליחא, מ"מ כיון דזימנין דאיתא – לא מיחשב להפים לה בפני עלמה, כדפרישית בזריקה. א"נ, י"ל: שאני זריקה שיש אחריה עבודה בו ועיי חום׳ מנחונ ביום, מה שאין כן בסידור שני גזירין שאין עוד עבודה כל הלילה. וא"מ: ד"ה סגון קטורת, כיון דים אחריה ענודה צו ביום אמאי מפייסים עליה בפני עלמה? י"ל: שאני קטורת משום דבעי כל שעתה חדשים. ומחיכה דהמרי

-וַהֲרֵי אַבָּרִים וּפְּדָרִים!-םוֹף עֲבוֹדָה דִּימֶבֶא הִיא.

- וַהַרִי תִּרוּמַת הַדְּשֵׁן! תִּחִילַת עֲבוֹרָה דִּימָמָא הַיא. דָא״ר יוֹחָגָן: *קַדַּשׁ יָדֵיו לְּתָרוּמַת הַדֶּשֶׁן – לְּמַחָר אֵינוֹ צָרִיךְ לְּקַדָשׁ, שֶׁכָּבָר קְדָשׁ מִתְחַלַּת עָבוֹדַה.-אַלָּא קַשְׁיָא!-אֶלָּא; אִי אִתְמַר-הָכִי אִתְּמַר, – א״ר אַסִי אׁ״ר יוֹחָנָן: זֶר שֶׁפִּידֵר שְׁנֵי גִוִירֵי עֵצִיֹם * חַיַּיב, הוֹאִיל וַעַבוֹדָה תַּמָּה הִיֹא. מַתְקִיף לָּה ַרַבָא: אֵלָּא מֵעַתָּה הִּבָּעֵי פַּיִים! וְלָּא בָּעַיַא פַּיִים?! והתניא: *מי שזכה בתרומת הדשן – יופה בסידור שני גוירי עצים! ה״ק: יפייםו לה בפני עַצִּמָה, *בִּדְאָמְרִינַן. לְּמֵימְרָא דַּעֲבוֹדָה תַּמָּה וְזָר חַיַּיב עַלֵּיהָ מִיֹתָה – בַּעַיָא פַּיִים, אֵין זַר חַיַּיב עַלֵּיהַ מִיתָה – לָּא בַּעַיָא פַּיִים? וַהַרִי שִׁחִיפַה! שַאנִי שׁחִישָה דָּתְחִילֵּת עַבוֹרֵה דִּימֵמֵא הִיא.[בּוֹ לְּמִימֵרְא הַעַבוֹרָה הַפָּה בָּעִי פַּיִים, עַבוֹרָה שָׁיָשׁ אַחַרִיהַ עַבוֹרֵה – לָּא בָּעֵי פַּיִים? וַהַרִי אַבַּרִים וֹפְּדַרִים! סוֹף עַבוֹרָה דִּימָמָא הִיא. הַרֵי תִרוּמַת הַדְּשׁוְ? מְשׁוּם מַעשָּׁה שַהָּיָה. אַמַר מָר זוּמָרָא וָאִיהֵימָא רַב אַשִּׁי: אַף אֲנַן נַמִי תָּנִינָא, אָמַר לַּהֶם הַמְמוּנֵה: צאו וראו אם הגיע ומן השחימה. ואילו ומן סִידור גָּזִירֵי עֵצִים לָא קָתְנֵי. הַדְּ דְּצֵית לָּה אַ קָּתְנֵי, תַּדְּ דָּאִית לָּה תַּקַנְתָא – לָּא קָתְנֵי.§

הדרן עלך בראשונה

יַנְיעָ הָנִיעָ אָם הָנִיעָ *צָאוּ וּרָאוּ אָם הָנִיעַ וָמֵוֹ הַשְּׁחִישָׁהוֹ אָם הָגִּיעַ, יֹּהַרוֹאָה אוֹמֵר: בּוֹ שָׁמוּאֵלֹּ אוֹמֵרֹ: הַאִּיר פַּנִי *מָתְיָא בָּן שִׁמוּאֵלֹּ אוֹמֵרֹ: כל המורח עד שבחברון? והוא אומר: הן. וְדָּמָה הוֹצְרְכוּ לְּכָרְ? שֶׁפַּעֵם אַחַת עַלַּה מִאוֹר ודיפור שֶׁהַאִיר מְזָרָח, וְשָׁחֲמוּ אֶת לְבֵית הַשְּׂרֵיפָה. הוֹרִידוּ והוציאוהו כ״ג קבית המְבִילָה. זֶה הִבְּלֶל הִיָּה בַּמִּקְרָשׁ: ַ הַפֵּיםַךְ אֶת רַגְלָּיו מָעוּן מְבִילְּה, אַנוֹן הַיִּבוֹם וְרַגְּלַיִּם - שָעוּן קידוּשׁ יְדַיִּם וְרַגְּלַיִּם s. הַמַּמִּיל

וַהֲרֵי אֵיבָרִים וּפְּדָרִים. לָח גָּרְסִיגַן לְכוּצֵׁיהּ כַּוֹּ גִּירְסָח דְּמִיבָּרִיס מַנֵינֵן לְהוּ לְגַבֵּי פְּלוּנְפַיְיהוּ דְּרֵכ וְלֵוי וְדָּמְרוּמֵת הַדֶּטֶן הָכָמ. דְּהָחֹמי בַּעֵּטֹדָה שָׁחֵין חַׁחֲרֶיהָ עֲבוֹדָה. וְחַבָּר שִׁיטְפָּח דְּרִיהֲטָח דְּגִירְסָח דְּלְעֵיל דְּלִישָׁנָה הַמָּח דְּרַבִּי זִירָה הַדַר וְגַרְסִינְהוּ בְּלִישָׁנָה בְּתְרָה. וְה״ג: יֵשׁ לְּדְּ

> שָׁבָּבָ שַׁשַׁבֶּהַבָּ הַבְּבָב וּפְּפוּנְים פָּוֶר מֶבָּׁלֹ חִי חִיסְמֵר כו׳: הוֹאִיל וַעַבוֹדָת תַּמָּת. דְּשָׁלִים לֵיהּ סִידּוּר: [(מיל כו: מ"ע וק"ו] לְמֵימְרֶלוֹ דְּעֲבוֹדָה פַּמָּה בָּעֵי פַּיִים כו׳ עד משום מעשה שהיה לה גרסינן: אַר אַנן נָמִי תָנֵינָא. דְּסִידוּר נְּזִירִין עַבוֹדֶה מַמָּה הִיא, כְּרַבִּי יוֹחָגָן וּדְלָא בְּרַב וְלֵוִי, דְלֹח מָנוּ לָהּ בַּעֲבוֹדָה בָּוָר קַיַּיב עַלֵּיהַ מְשׁוּם דְּיָשׁ מַתַּרֵיהַ סִידּוּר הַיבַרִים: וְאִילֹּוּ וְמֵן שָׁנֵי גְּוִירִין לָא ולשיל כב. כזון קתני. מַלְמָח: עבוֹדַם לַיְלָה הִיח, וְהוּח בְּמָר מִידּוּר מַעֲרֶכָה. וְמִידּוּר הָמֵיבָרִים אלא רב"ח שהיח שַנוֹדַת יוֹם – הְּחִיצַּת שַנוֹדָה חַׁמֶּרֶת הַיח, וְלֹח בְּמֶר סִידּוּר הַמַּעְבָּכָה הִיחֹ:

הדרן עלך בראשונה

אמר לָהֶם הַמְּמוּנֶּה. סוּס סַפְּנָן: צאו וראו. על הַמוֹמָה מוֹ עַל הַנָּג: וָמַן הַשִּׁחִימָּה. בְּמִיטַמ הַפְּמִיד. כְּלוֹמֵר: אָם הַאִיר הַמִּוְרָח. כָּדְכָמִיב שָׁהַשָּׁמִיטָה פְּסִוּלָה בַּלַּיְלָה, (מקרא יע) "בְּיוֹם זְבָּחַכֶּס": מרואה. אינרים ט׳ הזשן הכח זה שעלה לנג: ברקאי. לשון לוהר. זהם מוקמים כה מגבי פלגמים דרב: (ב) רש"י כמו "לְמַעוֹן (*הֶיוֹם לָהּ בָּכָק" (ימוקאל בַּ ל"ה מוסך רגליו כו' פורע כא) "הַחִּירוּ בְרָקִים" (חהלים עו): עַר בּ מו ברכיו מכסס את גופו שהוא בחברון. עד שניקאה הפוהר עַל קַבְּרוֹן: וְהוּא אָמַר לְהֶן הֵוֹ. מְפַּכֵּטׁ בַּגְּמֶרָח: לָמָּה הוּצְרְבוּ לְבָךְ. לַעֲלוֹח לַגַּג וְלַרְמוֹם: עֵלָה מְאוֹר הַלְּבָנָה. לעול כז: מנחום ק. לָמֵח הוֹמַר הַלְּבָנָה סְמוּךְ לְשַׁחַרִית: וְדִיפוּ. וְמִישְׁנוּ: וְהוֹצִיאוּהוּ לבית הַשְּׂרֵיפָּח. כְּטָהַבִּינוּ טָגִּטְׁחַט בּלַּיְלָה: [במנחות ק. איתא מתתיא] הורידו ב"ג כו'. מְפָּרֵשׁ לָהּ בַּנְּמָ׳: ּנְקָבִים הַנְּדוֹלִים. רַגְלָיו. מיםה ולשון מיסך – כמו אילן המיסך על לְנָקָבֶּים נְּדּוֹלִים כּוֹרֵעַ עַלְ בְּּרְכִּיוּ גַּנְקָבָּים נְּדּוֹלִים כּוֹרֵעַ עַלְ בִּרְכִּיוּ בַגְלָיו, וְבֵּן ⁽⁰⁾וּמְרַפֶּה גּוּפוֹ אָמ זבחים כ: בְּשָׁחוּל בְּחִיב (שמוחו ח כד) "וְשֶׁם מְעֶרֶה הַיָּבה שָׁאוּל לְהָפֵךְ אָת רַגְּלָיו״: מן הַכּיוֹר: קידוש יָרַיִם וְרַגְּלַיִם.

הנהות הב"ח דהא אוקמינן להו לגבי

שהיא עבודת יום כו׳ כדלעיל. אלא שהתלמוד מאריך לדקדק יותר במילחיה דרבא, למימרא דעבודה חמה בעיא פיים, ואף אנן נמי חניגא דקא מסייע למילחיה דרבי יוחנן. וכיון דדחי ליה לסייעתא – תו לא מתוקמא מילחיה דרבי יוחנן מכח קשיא דרבא, להכי צ"ל: אלא אי איחמר הכי השרושה איחמר, כדלעיל, לפי שהיא עבודת יום. והשתא לא מצי למיפרך יפיסו לה בפני עצמה – דטובא איכא עבודת יום שאין מפיסין לה בפני עצמה. וא"ת, ה"ינ איכא ניסוך היין והמים שהן עבודות תמות, ואין מפיפין להן בפני עלמון י"ל: כיון דיש אחריהן כמה עבודות בו ביום – אין מפיסין להו אבל סייור ביו מהקו כשים: 🔝 🗷 בפני עלמס, אבל סידור שני גוירין – אין אחריהן עבודה עוד כל אוחה הלילה, ולהכי הוה לן למימר דחשיבא כולי האי להפיס עליה בפני עלמה. ולמיתרת דעבודה ממה ופריך: והרי איברים ופדרים כו'. ומשני: סוף עבודה דיממא היא, ואין עוד עבודה אחריה בו ביום – ולהכי מפיסין לה בפני עלמה, לפי דבפיים וכי יש עבוד מצח כר עד משסט שהיה) בשחרים היו מפיסין נמי אחיברי תמיד של בין הערבים, והנך חיברים אין אחריהם עבודה כל אותו היום, ופריך: והרי שחיטה, דמפים לה אחריה עבודה ביר ו בפני עלמה דעיקר הפיים הוה [מי] שוחט, ושאר אחיו הכהנים נמשכין עמו אגב גררא דידיה:

הדרן עלך בראשונה

ושייו לשמוד בו אמד לחם המסונה צאו וראו כו'. *שנאמר וישכם אברהם בבקר. בפ"ק דפסמים (דף ד. ושם) פריך: וניבדוק מלפרא, מי לא מניא: כל פוף עבודה דינ היום כשר למילה, אלא שהזריזין מקדימין שנאמר "יושכם אברהם וגו"י. ומימה: היכי גמר מהכא דאין זריזין מקדימין מאורסא? דלמא והרי הרושת ה מה שאברהם לא עמד בלילה – משום דמ"מ לא יצא יחידי בלילה, כדאמר בפרק "גיד הנשה" (פולין דף 16.)! וי"ל: דמש"ה לא היה אברהם נמנע לבחור ופירור מלהשכים בלילה, כיון דשלוחי מצוה איכן ניזוקין. מיהו, קשה: דהיא גופה דלא ינא ימידי בלילה מ"רישכם אברהם בבקר" יליף החם. ועוד קשיא: כיון דשלוחי מצוה אינן נמוקין – למה נמנע מלהשכים בלילה מהוך דח"ח אל יצא יחידיג וי"ל: דחרי "יושכם" כחידי חד בעקידה וחד כשהחפלל על האמר קרשירי סדום. והכא מייתי קרא דעקידה, הלכך פריך שפיר מינה בפסחים, דאי זריזין מקדימין למצוח מאורחא – א"כ אברהם נמי לקדום באורחא שהרי הרשן למחר לא היה ירא כלום, חדא – דשלוחי מצוה אינן ניוודקין, ועוד – דשני נעריו עמו הוו. ובפרק "גיד הנשה" (שם) מייסי קרא דסדום, דהסם יחידי הוה, פהחלת שבה לן ואמאי שלא יראו במפלחם של סדום כדאשכתן באשמו של לוט, ולא הוה נמי שליח מצוה, כי לא היה חסץ הקב"ה שישא בעדם רנה וחפלה:

"אדבה תעבודת לילה ופסולה בזר אלא העלה בקרשיא. ופרקונן משום דבתחלת הפרק נדחת זו השינויא וא' איבעית אימא לעולם תחלת עבודת יום הוא ואמאי לא תקינו לה פיים מעיקרא סבור כיון ראה שינה לא אתו ביון ראה והיר וויבעי פיים אותריצנא לר' יותנן הכי זר שסידר כ' נארץ הייב הואל תעבודה חמה היא אי הכי תיבעי פיים בפ"ע ופרקונן האי כבר שניגן לה בראמריגן הפיים לתרומת הדשן לא הוו אתו שהיה כבד עליהן להניח השינה ולעמוד דהוו אמרי מי יימר דמיתרמי לי הדד, תקינו מי שומה בתרומת הדשן אתו שהיה כבד עליהן להניח השינה ולעמוד דהוו אמרי מי יימר דמיתרמי לי הדד, תקינו מי שומה בתרומת הדשן את העבודות כדי שיבואו למימרא דעבודה חמה בעיא פיים כוי כענין הראשון: הדדן עלך בראשונה כל מי שרוצה "א אולי צ"ל ועבודת לילה היא ופסולה כזר.

תוספות ישנים לרבי דהא מסתמא אותו שהיה ממונה על הפייסות הוא שעומד אארעא ואומר להם לאו וראו כו' וא" הא דמיבעית לן בנמרא מי אומר האיר פני מזרח אי דקאי אארטא אי דקאי אאיגרא וחפשוט דם אארעא ובגמרא בברייתא ה"ג מהיא בן שטאל (אומר) הממונה על הפייסות אומר כו' דהא בעלמו ה על הפייסות כדפרי ועוד למה הותכר ממונה על הפייסות במילתיה דמתיא בן שמואל יותר מבשאר דבר אלא ש"מ כדפי' וגם רבינו מאיר כוותיה גרם:

שיבור להם הממונה. פירט בקונטרם גם כאן ממונה הוא הסגן ואינו נראה כדפירסחי לעיל אלא אלה אלה את ההיה בהיה ממונה של כך: פרקייא בן שמואל אומר האיר. פירטיי במנחות פרק בלה כלהם לדף ק.) שהוא היה ממונה על הפייסות והיה אומר כן בנית החקדש ואמנם כן הוא שממונה על הפייסות והיה אומר כן בנית החקדש ואמנם כן הוא שממונה על הפייסות והיה אומר כן בנית המקדש וכן בנתרא במחשב במסכם שקלים (דף 1.) דקרי ליה ממונה על הפייסות והיה לומר הכי אומר הבי למונה בל שמואל על הפייסות והיר יב"ן ראומר שפיי מתיא בן שמואל אומר הכי אומר החואה ואין נראה

אמר להם ותוס׳

עד יפיסו לה בפני עלמה הוי הכל מאיכא דאמרי, ועתה נחזור לסיומא דלעיל מכח קושיא דרבא דפריך: ויפיסו לה בפני עלמה. אלא אי איממר הכי איממר א"ר אסי א"ר יוסגן זר שסידר שני גזירין חייב מפני וראו אם

אחריה טבודה

130-131-137

מתני אַמַר לַהֶּם הַמְמוּבָה: צאוּ וראו אם הגיע זמן השחיטה! אם הָגִּיעַ, הַרוֹאָה אוֹמֵר: בַּרְקַאי! מַתְיֵא בַּן שִׁמוּאֵל אוֹמֵר: הַאִיר פַּנֵי כּל המורח עד שַבְּחָבְרוֹן? וְהוּא אומר: הן. ולמה הוצרכו לכך? שפעם אחת עלה מאור הַלְבָנָה, וְדִימּוּ שְהָאיר מורח, ושָחַטוּ אֶת הַתָּמִיד וְהוֹצִיאוּהוּ

MISHNA The appointed priest said to the other priests: Go out and observe if it is day and the time for slaughter has arrived. HIf the time has arrived, the observer says: There is light $[\mathit{barkai}]$. Matya ben Shmuel says that the appointed priest phrased his question differently: Is the entire eastern sky illuminated even to Hebron?^N And the observer says: Yes. And why did they need to ascertain whether or not it is day, which is typically evident to all? It was necessary, as once, the light of the moon rose, and they imagined that the eastern sky was illuminated with sunlight, and they slaughtered the daily offering before its appropriate time. The animal was later taken out to the place designated for burning and burned because it was slaughtered too early. In order to prevent similar errors in the future, the Sages instituted that they would carefully assess the situation until they were certain that it was day.

הורידו כהן גדול לבית השבילה. זה הַבְּלֶל הָיָה בַּמִּקְדָשׁ: כָּל הַמֵּיכֵך אַת טעון קידוש ידים ורגלים. anyone who urinates^H requires sanctification of the hands and feet with water from the basin afterward.

name of a certain star. After the priests announced the start of the day, they led the High Priest down to the Hall of Immersion. The Gemara comments: This was the principle in the Temple: Anyone who covers his legs, a euphemism for defecating, requires immersion afterward; and

HALAKHA 2

The time for slaughtering the daily morning offering – יָבֵּין שְּׁחִיטֵת הַּמִיד שֵּל שְּחַר: The time for slaughtering the daily morning offering is after the entire eastern sky is illuminated but before sunrise (Rambam Sefer Avoda, Hilkhot Temidin

Anyone who covers his legs...and anyone who urinates -יבֶל הַמֵּטִים אָת רְגְלָיו...וְכָל הַמַּטִים One who defecates must immerse thereafter before performing the Temple service. One who urinates requires sanctification of the hands and feet (Rambam Sefer Avoda, Hilkhot Biat HaMikdash 5:5).

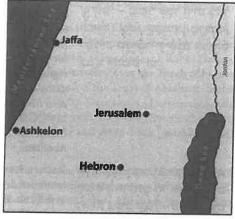
Light [barkai] - בּרַקאי: According to most commentaries, this term means glow or shine. Others maintain that it is the

. אָמֵר לֶדָם הַמִּמוּנָה – The appointed priest said to the priests According to Rashi, Rabbeinu Yehonatan, and others, the appointed priest mentioned throughout is the deputy High Priest. Other commentaries, however, say that an official was appointed specifically for the tasks of performing the lotteries and overseeing the order of the Temple service (Tosafot Yeshanim).

The observer says there is light – הַּרוֹאָה אוֹמֵר בַּרְקַאי: The author of the Me'iri explains that the individual standing on the roof and observing the sky was Gevini the Crier. He was the one who pronounced: There is light. In the Jerusalem Talmud, the question is raised: How could they rely on a single witness in a matter of ritual law, i.e., whether the time had arrived to slaughter the daily morning offering? The answer there is that in a matter that will ultimately be revealed, the testimony of a single witness is accepted. He knows that if he lies, the lie will be revealed, which ensures that he will tell the truth.

Matya ben Shmuel says – מֵתְיָא בֶּן שְׁמוּאֵל אוֹמֵר: There is a dispute with regard to the identity of Matya ben Shmuel. Some explain that Matya ben Shmuel is the name of a tanna, who is expressing his opinion with regard to the exchange in the Temple (Rambam; Rashi). Others explain that Matya ben Shmuel was the official in charge of the lotteries in the Temple, as explained in tractate Shekalim. According to that explanation, this is not a second opinion cited in the mishna but a continuation of the description of the exchange in the Temple. After the observer said that there is light, Matya ben Shmuel asked whether the eastern sky is illuminated even to Hebron (Tosafot Yeshanim).

Even to Hebron - עֵד שֶׁבְּחָן: Rashi explains that the observer had to see the light even in Hebron. The author of the Me'iri explains that he was asked whether it was light enough to see Hebron in the distance, which was impossible by moonlight alone. Everyone agrees that the question was posed specifically about Hebron in order to evoke the merit of the Patriarchs buried there in the Cave of Machpelah (Jerusalem Talmud).

Map of Jerusalem and Hebron

Herodian-era structure at the site of the Cave of Machpelah

חַפָּחֹת שֵוֹן חַפָּחֹת. כְּחִיב הָכָח ״וְכִפָּר [ברכוח שם] שַׁלָּיו הַפָּהֵן" (מקרא ד) וּכְתִיב הַּמָּס בְּיוֹם הַכְּפּוּרִים "יַשַמֵּד מֵי לְפְנֵי ה' נוֹ״ל והיח לְכַפֵּר עַלַיו״ וגו׳ (ויקרא טו), מַה לְּהַלָּן ווֹילמשמר והום מלאכחן בַפַרַת דְבַרִים וּבַיּוֹם, כִּדְיַלֵיף לְקַמֶּן – חַף בַּחן בַפָּרַת דְּבָרִים ובַיּוֹם: לְמְלִיקְה. ול"ל ודירו של עוף: לְקַבֶּלָת. לְקַבָּלַת כַּדָּס: לְהַנְיָה. לְּוֹרִיקַת הַנָּס, וְפַנִייִת פָּרִיס הַנְּשְׁרָפִין וְמַשָּׁמֹוֹת הַפְּנִימִיוֹת שָׁהִים נסוכה לח.) וְרִיקָה שֶׁלָּהֶן: גָבו׳ בְּבַפְּרַת דְּבָרִים. וְידּוּר. בְּמַפֶּ׳ יוֹמָא (דף נו:) מְסַיֵּים לָפּ: אַפָּה אוֹמֵר בְּכַפָּרַת דְּבָרִים, אוֹ מִינוֹ אָלָּה בְּכַפָּרַת דְּמִיסוֹ הַרֵי הוּא אוֹמֵר יושַמט מָת פַר הַמַטַחת מַשַׁר לו", לַמַדְנוּ שַׁעַבַיִין לֹח נִשְׁמַט הַפָּר: בִּי בַיוֹם הַאָּה מנחות עב. בפר עליבם. מַלְמָח בַּפָּרָחוֹ בַּיּוֹס: וֹתֵנְיף וְתַּקְּרֵיב. וְסַּקְרָבָּס סִיח סַבּּבָּטִי, והא דלא תנא נסני להרמה דָּהָי הַפְּשֶׁר נוֹמֵר הָדְּ הַקְרָבָה הִיח עיי תוכן יומא כ: תוסי הַקְעָרַת הַקּוֹמֶן – דְּהָח בְּתִיב בַּתְרֵישּ ד׳ים חֹתוֹ ומוספים זכחים "וְקָמֵן וְהָקְטִיר". וּמֵה הִיח הַנָּשָׁהוּ – מֵנִּישׁ פַוּבָּמִים, וְאֵינָהּ כְּאֵרָה אָנָּא בַּיּוֹס. אַבָּל הַקטֵר חַלָּבִים וְאַבָּרִים – מְּגַן בְּמַמְנִי׳ לְהַקְרִיב אָח קַרְבְּגִיהֶם״. וְכָל הָגִי הַקּרָבַּת שם הַקּרָבָּן נִינְהוּ, דְּחִילוּ הַקְטָרַת קוֹמֶן וּקָמִיצָה אִׁימְקַם לְהַקְּעֶרָה, דְּכְחִיב "וְקָמֵן וְהִקְעִיר". תְּלִיקַת הגהות הב"ח" (א) רש"י ל"ה ביום לותו וקמינה: (כ) תנום' ד"ה כל אלה הוכרה לבניו:

פרק"ו ומפרשים בחופן

קם"ל. בֵּיוָן דְּהַאִי אָסָד לְאָסָד מִשׁוּם סְפִירָה הִיא, מִדּוּגְמֵח סְפִירַח ו', כָּל סְפִירֶה דִּיתָתָח הִיחֹ, דְּכְחִיב "וְסָפְרָה לָה בִּבְעַת יָתִים" (ויקרא טו): בַקְּדְּבִיּר. מַקְּקִימִין: מְחַשְּׁבִי. מַעַרִיבִין: ת"ש (*וְהָיָה) לָנוּ הַלַּיְלָה לְמִשְׁכָּר וְהִיוֹם לְסְלָאבָה. ש״מ: כָּל זְמַן שָׁעַסוּקים בּתְנֹחֹכָה קַבִי יוֹם, וְנָחֹ קַדְמוּיְחָחֹ תורה אור וְמַקְּכוּסָמ: מַתְנוֹי בָּל הַיוֹם בָשֵׁר. ואע"ג דַקְיִיטָא לָן* וְדִיזִין טַקְדִיכִיז ונפסמים ז.ו לְמָצִוֹת, דְּכָתִיב ״וַיַּשְׁבֵּם אַבְרָהָם בַּכֹּקָר״ דְאָמֵר קְרָא: י״וְיִקְרָא אֱלְהִים לָאוֹר יוֹם" – "לְּמֵאִיר נוֹחְשִׁים (נוֹחֹשִׁים כנ), חַפִּילוּ הָכִי כָּשֵׁר כָּל בוטות ב: פסוים ב. סַמּס: לְוִידוּי פַּרִים. פַר הָעְלֵס דְּבָר "וְלַּחֹשֵׁךְ טָל נְבּוּר, וּפַר פֹהֵן מָשִׁיםַ, שָׁמִּקְוַדִּין שַׁלָיו מַטָּא שָׁמֶבִיאוּהוּ עָלָיוּ, בִּדְּאָמְרִיצִן

סְפִּירָה – בִּימַמָא הָיא.s ״וְכוּלָּן שֶׁעָשוּ מִשֶּׁעַלָּה עַמּוּד הַשַּׁחַר כָּשֵׁר״. \$ מָנָהָגֵי מִילֵּי? אָמַר רָכָא: אַלָּא מַעַתַּה יום. לָּיָכָה", [צַּמַּחֲשִּׁידְ וּבָא כָּרָא צִּיְצָּה?] הָא רַעַר צַאַת הַכּוֹכָבִים לָאוֹ לַּיִלָּה הוּאַ! אֶלָּא אָמַר בַּתַפֵּכָת יוֹמָח (דף לו:): "וְהָחְוַדָּה" עַל "יואַנַחָנוּ עוֹשִים בַּמִּלָאכָה מחמים" * מֶהַכַּא: בַּרְמַחִים מֵעַלּוֹת השחר מחזיקים וְאוֹמֵר: °"(*וְהָיָה) לְּנוּ הַלַּוְלָה צאת הַכּוֹכַבִים", (*לְּמִשְׁמַר)" מַאי "וָאוֹמֵר"? וָכ"ת מְשֵּׁעַלַּה עַמּוּר אַר יָמַמָא, וּמִבִּי עַרְבָא שִׁמִשָּׁא יַּ ת"ש "(*וְהַיָה) לְנוּ מְקַדְּמֵי וּמְחַשְּׁכִי וְהַיּוֹם מְלָּאכָה".s | מתני' "כָּלּ יַנְלָּקְרָיאַת הַהַּנֵּלּ, לְּקְרִיאַת הַמְּגִילָּה, לולב, * דְּוְלְנְמִילַת שופר, וקתקיעת חוקוידוי הַפַּרִים, ַּוּלְּוִידּוּי[,] יולמוספין, המוספין, יוהכ"פ, מעשר, ולהקטרה, לָקְמִיצַה, קהגשה, לתנופה, סופה, ^בוּלָּהַשָּׁקַיֵית ולהויה, המצורע. מולמהרת חַלָּבִים ם ולהקטר ַהַעוֹכֵּיר, בַשַׁר בַל הַיוֹם, הַלָּה הַפְּקָּק: דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַּיוֹם בַל בַשַׁר בלילה שמצותו בֹמ׳ מְנָדַּוֹ? דְּאָמֵר קְרָא: ״וְהַיָּמִים הָאֵדָּה נִוְבָּרִים

וְנָעֲשִׂים". לְּקְרִיאַת הַהַלֵּל – דְּבְתִיב: יִיִּכִּמָּוְרֵח שֶׁבֶּשׁ מְּמֶיֶם טָּמ הַמִּנְמָה וּמַגִּישָה בְּּהָלָן מַעַּרָבִים עד מְבוֹאוֹ". (*דַבִּי יוֹםֵי) אוֹמֵר: י״נָה הַיּוֹם עַשָּׁהְּיִסְ מְּקְּרוֹמִית שֵׁל מִוְבָּם כְּנָנֶגְ חוֹידָה שֵׁל מֶנֶן, וּ״ל רב ייפף ה". "וְלְנְמִילַת לּוּלָב" – דִּכְתִיב: י"וּלְקַחְתֶּם לָּכֶם בַּיּוֹם ייקֵית וְאֹמ״כ קוֹמֵן. וּמִקּרְאֵי יֵנִיף לָּפּ בְּמַפֶּׁכֶּמ הָרְאשׁוֹן". "וְלְּחְקִיעַת שׁוֹפָּר" – דְּכְתִיב: °"יוֹם הְרוּעָה מֹתְכֹּר סוֹטָה (דף יד:) וּבְּמְנְחוֹת (דף יע:): יהיה לֶּבֶם". וּלְמוּסָפִין – דְּבָתִיב: °"דְבֵר יוֹם בְּיוֹמוֹ". "מֵץ קַאַמֵר, שַׁהִּאָבָה. וּבְּקְטָרֵה לְּמִקְטָרָה לְּמִקְטָרָה לְּמִקְטָרָה לְּמִקְטָרָה לְּמִקְטָרָה לְמִקְעָרָה לְמִקְעָרָה לְמִקְעָרָה לְמִקְעָרָה לְמִקְעָרָה לְמִקְעָרָה לְמִקְעָרָה לִמְקְעָרָה לִמְתְּיִיבְּי וֹייִהָּת לְּמִי "וַלְתָפְלֵּת הַמּוֹסַפִּין" – כִּמוּסָפִין שַׁוִיוּהַ רַבָּגַן. "וּלְוִידּוּי - דְיַלֵיף ׳בַפַּרָה׳ ׳בַפַּרָה׳ מִיּוֹם הַבְּפּוּרִים. בּתנָיא *נַבֵּי יוֹה"כ: `"וְכָבֶּר בַּעַדוֹ וּבְעַד בַיתוֹ" שׁס מִי דְּכְעֵרִים כָּל הַלֵּינְה: "בִּיוֹם צַּוּוֹתוֹ. יימוֹ وَحَرَوْدُل لَاحُدُول لَوْلارُو فِكَوْدُ أَرَوْدُك הוא, דְּכָתִיב: °״בַּיוֹם הַזֵּה יְכַפֵּר עַלֵּיכֵם".s הוא, מַעשׁר" וכו'.s דְּכְתִיב: °"וְאָמֵרְתָּ דְּפְנֵי ה' אֱלֹדֶיף יֹמִיִּס קַּקְנָטָּה (ח) סִיח, בַּעַרְהִי הַקּרֶשׁ מִן הַבַּיִת" וֹסְמִיךְ לֵּיה: "הַיּוֹם הַנָּי ה׳ אַלהֵידְ מִצַּוָּדִ". § "לְּסִמִיכַה וַלְּשׁחִימַה". § *דְּכַתִיכַ:

עוף, מְלִיקָמוֹ וְסַנְיִימוֹ בְּטַׁמַת, וְסַנְיִימוֹ הִיא הַקְּרָבָתוֹ. קַבָּלַת דָּס – הַקּרָבָּה וֹכְתִיב בַּה בָּשְׁחִימַה: "בְּיוֹם יִס יִי קַרֵי לָהּ, דְּאָמֵר מָל (חגיגה דף יא.): ושחמ" "וְהָקְרִיבוּ", זוֹ קַבָּלָת הַדָּס. ח״נ: לְהַקְרִיב, כַּל הלילה וע׳ לפי שחון עחה דְּכָתִיב: "פִּיוֹם הַנִיפְּכֶם אֶת יִּסִּמּ "וְלַתְנוּפַה" צורבי הַקּרָבָה; קמינֻה וּמְלִיקָה וְקַבָּלָה הַעוֹבֵר". "וּלְהַנָּשַׁה" – רָאִיתְקַשׁ לְּתְנוּפָה, רְּכְתִיב: יולְקַח הַכֹּהֵן מִיַּר הָאשָה אַת מִנְחַת הַקְּנָאוֹת מִיֹנֵי כּוּלָן נְּרְכֵּי סַּוְרָכָּס מַן, וְחִי חָפְשָׁר בְּלֹח בון. אַבָּל הַנְּאָה וּמְנוּפָה מֵינָן מְעַבְּּבִין: ״וְלְּמְלִיקָה וְלְּקְמִיצָה וּלְּהַקְּטָּרָה וְהָקָרִיב״. וּלְהָוֹיַה" – דְּכָתִיב: "בִּיוֹם צֵוּוֹתוֹ אֵת בָּנֵי וִשְׁרָאַלּ". ויקנאֹ ו

קרבניהס", יוכן תנופה והגשה אחן במדבר "הְדְּהַשְּׁקְנִית בוֹשָׁה" – "אָתְיָא 'תוֹרָה' בְּתִיב הָכָא: "וְעֲשָׁה לָה הַבּהוֹ אֶת וְמוּשִׁה הַיבּ מוֹמִפּמּ וְטִי שִׁיֹם מִשְׁפְּעוֹ וְטִי שִׁיֹם מִשְׁפְּעוֹ וְטִי שִׁיֹם מִשְׁפְּעוֹ וְטִי שִׁיֹם מִשְׁפְּעוֹ וְטִי שִׁיִּה בּיִבּ בּיִיב הַבְּאוֹ בִּיִּים מִשְׁפְּעוֹ וְטִי שִׁיֹם מִשְׁפְּעוֹ וְטִי שִׁיִּה בּיִבְּיִים בּיִּבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִּים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִּים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְיִים בּיִבְּיִים בּיִבְיִים בּיִבְּיִּים בּיִבְיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִּם בּיִבְּיִים בּיִבְּיִם בּיִּבְּיִם בּיִּבְיִים בּיִּבְּיִים בּיִּבְיִים בּיִּבְיִים בּיִבְּיִּם בּיִּבְיִים בּיִבְּיִּם בּיִּבְּיִּם בּיִּבְיִים בּיִּבְיִּם בּיִּבְיִים בּיבּים בּיִבְּיִּבְיִים בּיִּבְיִים בּיבּים בּיִּבְיִּבְיִים בּיִּבְיִים בּיִּבְּיִּם בּיִּבְיִים בּיִּבְיִים בּיִּבְיִים בּיִּבְיִים בּיִּיִּים בּיִּבְיִים בּיִּבְּיִּים בּיִּים בּיִּבְיִים בּיִּיִים בּיִּבְיִים בּיִּבְּיִים בּיִּים בּיִּבְּיִּם בְּיִים בְּיִים מִינִים הְנִינּים בּיּבִים בּיִּבְיִים בּיִּים בּיִּים בּיִים בּיִּבְיִים בּיִּבְּיִים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיּים בּיִּים בּיִּים בּיּים בּיִּים בּיִּים בּיִּבְּים בּיִּים בּיִּים בּיבּים בּייִים בּיּיִּים בּייִּים בּייִּים בּיִּים בּיִּים בּייִּים בּיִּים בּיים בּייִּים בּיבְּיים בּיִּים בּייִּים בּיִּים בּיִּים בּייִּים בּיִּים בּייִּים בּייִּים בּיִּים בּייִּים בּיּיִים בּייִּים בּייִים בּייִּים בּיּבִּים בּייִּים בּיּבְייִּים בּייִּים בּייִּים בּיִּיּים בּייִּים בּיִּים בּיִּים בּיִּבְּיִּבְיּים בּיּים בּייִים בּיּיִים בּיִּים בּייִּבּים בּייִים בּייִּים בּייִּים בּייבּים בּייִים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייבּים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייִים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייִים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייִים בּייִים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייִּים בּייבּים בּיייים בּייִּים בּייִּיים בּייִּים בּייבּיים בּייִּים בּייִּים בּייב לרין נהו כהן במנחה לפני הקמילה: הנים בל החורה הזאת", ובתיב התם: "של פי החורה אשר יורוף ועל

> בלילה לא יברך ביום, כדמשמע בהאי סחמא דמחני". דנהי דאיכא סחמא במנחות (דף עא.) דתני נקצר ביום כשר בדיעבד, מ"מ סחמא הומר ר"ת: שאם שכח לברך םה ומבלה ר' שפי דהכא עדיפא, דהא קמני לה גבי הלכתא פסיקתא דדינא. ועוד נראה: דאפי׳ למאן דמכשר קצירת העומר ביום דיעבד, מודה הוא גבי רב שהורה דביתה זה לשהרות רבי ספירה דאין לברך ביום, משום דשנה עליה הכחוב לעכב, דכתיב (ויקרא כג) "תמימות" ואי אתה מולא חמימות אלא כשאתה מונה בלילה. וכן ר משום ר' חנים כתוב ב"הלכות עלרת". וב"ה"ג" כתב: דהיכא דאינשי לברך בלילה ימנה למחר בלא ברכה וכן הלכה. אבל אם שכח לילה ויום – לא ימנה עוד בברכה, ה בין לביתה בין דבעינן "חמימום" וליכה. *)ואחר שבירך על הספירה אומר "י"ר שיבנה וכוי" מה שאין כן בחקיעת שופר ולולב, והיינו טעמה לפי שאין (ב) אלה הזכרה עתה לבנין ביהמ"ק, אבל לשופר ולולב יש עשיה:

*) [עני תוספות מנחות סו. סד"ה זכר למקדש]

ספירה ביממא היא. מכאן קשיא לפירוש רש"י ד"כילד לולין" (פסחים דף פח. ושם) לפריך: ולרי יוסי דחמר מקלמ היום ככולו, וזבה שראמה בשבעה לספירתה אינה סומרת, אם כן, זבה גדולה פיג מהלי לדידיה היכי משכחת להד ומשני: [בראתה כל שני] בין השמשות, דאו ו"ע א"ח סימן הוי סוף היום וחחלת האחר בטומאה.

וקשיא: אמאי לא אמר ברואה בלילותד דהת ספירת לילה לאו ספירה היא, שיע אייח סימו ונמצא שכל היום טמא, כיון שתחילתו יף ח: פ"ג מהלי הוי טמא! וי"ל: דסבר ר' יוסי דסוף הלכה ה סמג היום מהכי לשמור כמו מחלת היום. וק"ע א"ח סימן וה"נ משמע פרק שני דנזיר (דף טז.) ני פ"ד מהלטת בסופו, דקאמר: [לר"י זבה גמורה] היכי משכח לה? אי דחזי בפלגא פ"ב מחלטת דיומה – חידך פלגה ליהוי לה שימור, ת יוה"כ הלי ז: ואם תאמר: אם כן רבי יוסי דסבר ניי פי"א מהלי מקלח היום ככולו, א"כ היה לו להקשות ר' יוסי ככותחי לשמעחיה, כדקפריך לרב בנדה (דף ירי פ"ד מהלכות פט.) וי"ל: דכותאי אמרי אפי' מיום ראשון שפסקה בו, דסופרתו ליום ה הקרבנות הלכה ראשון, ור׳ יוסי לא אמר אלא מיום מפות פסחים פת. שבעה *: והת קי"ל דעם צאת הבוכבים ליליא הוא. ואם מאמל: "כ אי נמי וכו" כיון דקיי"ל דבצאת הכוכבים הוי ליליא, א"כ אמאי פליגי ר' יוסי ור' יהודה בבין [שבת לד:] השמשוח?* לימרו בצאח הכוכבים!

מילוק, שיש כוכבים ינראין ביוס*: למשמר. הלילה והיה לנו קשיא: דהא אמרינן בברכות ת... פי מומשת ת הלכה ה סמג (דף ב: ושם) גבי לאת הכוכבים לילה הוא, ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר – דכתיב "והיה לנו הלילה למשמר", ואמאי לא הוי ראייה גמורה כדמפקינן הכא מקרא? ויש לומר: דהתם בעי לאסוקי דומן שכיבה דגבי ק"ש הרי לאת הכוכבים, ומש"ה קאמרינן התם דאין זו ראייה גמורה. דנהי דהוי לילה מיי פ"ב מהלכות באוחה שעה, מ"מ לא חוי זמן שכיבה לכל אדם: ולודןי יוה"ב דתניא. קשיא: אמאי אינטריך למימר האי? כיון דתנא כל היום כשר לסמיכה, והלא הוידוי אינו אלא בשעת סמיכה! וי"ל: דאי לאו האי הוה אמינא דוידוי זה וצ"ל אינו כיידויו (*כוידוי) דשאר סמיכות, דאינו כשר כל היום. ויגרום נמי לסמיכה שלא

תהא כשרה כל היום כשאר סמיכות, משו"ה איצטריך למתני הוידוי: לקמיצה ולהקפרה דכתיב ביום צוותו. אכל לא מפקינן מהאי קרא, דלאו עבודה היא, שהרי כשרה כזר. וקרא משחעי "להקריב דכתיב *כל הלילה כשר לקצירת העומר

מוספות תנחות ע. ד"ה מקמינה]

שייך למתני׳

ינו חננאל: ומהר מה הראשונה שנאמר וכבמו אף שניה

י. בין פשר שנאמר ואנחנו עושים כמלאכה חצים מחזוקים ברמחים מעלות השחר עד צאת הכוכבים ש"מ מעלות השחר ועד צאת הכוכבים יום הוא שנאמר וחיום למלאכה כלומר לא היו עושים (לה עמור השחר כשר שנאמר ועד באת הכלל שנאמר זה היום עשה ה' לתקיעה שופר שנאמר יום כה אלא ביום: [מהנני*] כל היום כשר לקריאת המגילה כי: ירושלמי לקריאת המגילה כי: ירושלמי לקריאת המגילה כי: ירושלמי לקריאת המגילה לשומר ולחדו יוה"כ לסמיכה לשחימה עה ביום הראשון ונוי (פירוש) לודוי הפרים ולודוי יוה"כ לסמיכה לשחימה עה ירוב מותו את בני ישראל ואיהקש הפלת המוספין לנמילת לולב שנאמר ולקחתם לכם ביום הראשון ונוי (פירוש) לודוי הפרים העומר ולהקטיר חלבים ואימורין ומות לכברה ולהמרה למליקה ולקבלה להואה להשקאת מומה לעריפת העגלה לשהר את המצורע אלו כולן כשרים כל היום. כל הלילה כשר לקצירת העומר ולהקטיר חלבים וה

325-328

וי"ל: דאף בשיעור לאת הכוכבים יש

נוסו ס"ד מווי פ"ו מהלכות מווי פו"א מהלי מאת לרעת הלכה עשין כלו וכלו: מיני פ"ן מהלכות נידיו ומוספיו הל' נשה הקרבנות הלי

ממג משין קסג:

בודת יוה"כ הל' ו:

י פ״א מהלי

י פ"ז מהלכות

ה התרבנות הל'

מג משין קפג:

ליון הש"ם לכחיב וסמד טיין מנחות דף לג שורת ד"ה לקמינה ן תכופה והגשה. עיין

קף לו ע"א תוס׳ הסמיכות ולע"ג:

The entire day is a valid time – בֶּל הֵּיּוֹם בְּשֵׁר. The question has been raised: Since the point of this mishna is to ist the mitzvot that must be done only during the day, in what way does it differ from the previous mishna, in which completely different list was given for the same category of mitzvot? Some answer that with regard to the mitzvot isted in the previous mishna, e.g., immersing and sprinkling, ilthough their set time arrives during the day, if they are performed after that set time, the obligation is nevertheless alfilled. The items listed in this mishna, however, must be performed not only during the day, but on a particular day Weiri; Tiferet Yisrael).

It appears that Rashi alludes to the question as well, as the beginning of the mishna he mentions the principle nat it is proper to perform a daytime mitzva as early in the norning as possible. This is in contrast to those procedures nentioned in the previous mishna, such as immersion, with gard to which it is sometimes preferable to perform them pecifically late in the day (see *Penei Yehoshua* and *Turei Even*), ashba cites Rabbeinu Tam, who also asks why the mishna d not mention the cases in the previous mishna, but the pestion is left unanswered.

Some early commentaries write that when the mishna egins its list with reading the Megilla, which was enumered first in the previous mishna, it means: The reading of e Megilla and all the subsequent cases specified along thit in the previous mishna (Ra'avya; Ritva; Meiri). Another lestion is raised with regard to the mishna as well: Why a certain other procedures that must also be performed ring the day, e.g., the observation of signs of leprosy and indering judgment, omitted from its list? The answer to this pears to be that the mishna relies on the principle stated the end of the list and consequently did not list each case name (see Ritva).

e order of the mishna – כֵּדֵר הַפְּשְנָה: Some commentaries empt to explain the order of the items on this seemingly dom list: The reading of the Megilla is mentioned first cause it is the main topic of this tractate. Afterward it lists er mitzvot, such as shofar and lulav, that, like the Megilla, performed in the course of the prayers. The additional yer is listed before the additional offering, although in : the former is a derivative of the latter, because the tanna nted to give precedence to the item that is a rabbinic ctment rather than an explicit mitzva by Torah law. Some as are arranged in accordance with their appearance ne Torah, such as the confession over the bulls, which redes the confession of Yom Kippur. The end of the list Is with those actions that are not related to offerings are not mitzvot, but rather are acts that are undertaken ectify a defective situation such as ritual impurity. The item is the purification of the leper, because the tanna ted to end with the subject of purification (Tosefot Yom Adderet Eliyahu).

אֶלֶּא אֲמֵר רַבִּי זֵירָא, מֵהֶכָּא: "זַאֲנַחְנוּ עושִים בַּמְּלָאכָה וְחָצִיָם מַחֲזִיקִים בַּרְמָחִים מֵעֲלוֹת הַשַּחַר עַד צֵאת הַכּוֹכְבִים", וְאוֹמֵר: "(וְהָיָה) לָנוּ הַלָּיִלָה (לְמִשְּׁנָר)".

מַאי ״וְאוֹמֵר״? - וְבִי תַּימָא ״מִשֶּעלֶּה עַמּוּד הַשַּחַר״ לֶאוּ יְמָמָא, וֹמִכִּי עָרְבָא שִׁמְשָׁא לֵילְיָא, וְאִינְהוּ מְקַדְּמִי וּמַחְשָׁבִי - הָא שְׁמַע ״(וְהָיָה) לְנוּ הַלָּילֵה מִשְּׁמֵר וְהַיּוֹם מִלָּאכַה״ Rather, Rabbi Zeira said: We derive this halakha from here, as it is stated: "So we labored in the work; and half of them held the spears from the rising of the morning till the stars appeared" (Nehemiah 4:15), where "rising of the morning" means daybreak, and the next verse states: "So that in the night they may be a guard to us; and labor in the day" (Nehemiah 4:16). This demonstrates that the day begins with the dawn.

The Gemara clarifies Rabbi Zeira's statement: What need is there for the additional verse introduced by the words "and it states"? Why does the first proof-text not suffice? The Gemara explains: The second verse comes to deflect the following possible objection: You might say that even after "the rising of the morning" it is not yet considered day, and that from the time when the sun sets it is already considered night, and in this particular incident it happened that they began their work early, before the official beginning of daytime, and remained working late, after the official end of daytime. Therefore, Rabbi Zeira continued and said: Come and hear that which is stated in the next verse: "So that in the night they may be a guard to us; and labor in the day." The entire time during which they worked is referred to as "day," which proves that the day begins at daybreak.

כותני′ כֶּל הַיּוּם כָּשֵׁר לִקְרִיאֵת הַמְּגִילָּה וְלְקְרִיאֵת הַהַלֵּל וְלְתְּקִישַת שוֹפֶר, וְלְנְטִילַת לוּלָב, וְלְתְפַלַת הַמִּפַּפִין, וָלְמִּיּסֵפִין,

MISHNA Although it is preferable to fulfill a particular day's mitzva at the earliest possible hour, the entire day is a valid time^N for reading the Megilla; for reciting hallel; for sounding the shofar on Rosh HaShana; for taking the lulav and the other species on Sukkot; for the additional prayer recited on Shabbat and other occasions; and for the additional offerings sacrificed in the Temple on these occasions.

וּלְוִידּוּי הַפָּרִים, וּלְוִידּוּי מַצֵּשֵׁר. וּלְוִידּוּי יוֹם הַבִּפּוּרִים.

And the entire day is also a valid time for the confession over the bulls^H brought by the Sanhedrin or by the High Priest to atone for mistakes they had made in their instruction to the people; for the declaration made on the last day of Passover in the fourth and seventh year of the Sabbatical cycle, stating that one's obligations with regard to tithes^H have been properly fulfilled (see Deuteronomy 26:12–15); and for the confession of sins made by the High Priest on Yom Kippur over the special offerings brought on that day.^N

HALAKHA

Reading the Megilla during the day – הַּגִּילָה בִּיּוֹם מַּוֹרָי One is obligated to read the Megilla during the day, and its time extends from sunrise until sunset. If one is delayed until after sunset he should read without the blessing (Arukh HaShulḥan; Mishna Berura; Shulḥan Arukh, Oraḥ Ḥayyim 687:1).

The time for hallel - יְמֵן הַלֶּל: It is permitted to say hallel throughout the day (Rambam Sefer Zemanim, Hilkhot Megilla VaḤanukka 3:9).

The time for sounding the shofar – במן הקיעת שופר The time for sounding the shofar on Rosh HaShana is during the day, from sunrise to sunset. However, the Sages instituted that the shofar should be blown before and during the additional prayer for Rosh HaShana. Even if one blows or hears the shofar in private, he should try to arrange for it to be done at the same time the congregation blows the shofar in the synagogue (Mishna Berura; Shulhan Arukh, Orah Hayyim 588:1).

The time for the taking the *lulav* – לְּלֶב One may take the *lulav* anytime during the day. If he does not take the *lulav* on the first day of Sukkot until after sunset, he should take it at that time, without reciting the blessing (*Magen Avraham*). Some say that this should be done on the other the days of Sukkot as well (*Mishna Berura*). On the seventh day of Sukkot and on Friday, however, the *lulav* should not be handled at all after sunset (*Kaf HaHayyim*; *Shulhan Arukh*, *Orah Hayyim* 652:1).

Ħ

02

מַב

זיב

D197

כפר

ותוב

The time for the offerings – חַמְּיִ הְּמָּוֹר The entire day is acceptable for many acts associated with offerings: leaning on the offerings, slaughtering, pinching the necks of the bird offerings, burning the fistful of flour on the altar, bringing near a meal-offering to the altar, sprinkling the blood, waving, scooping out a fistful from meal-offerings, and sacrificing the additional offering. Nevertheless, it is preferable to do these mitzvot as early in the day as possible (Rambarn Sefer Avoda, Hilkhot Ma'aseh HaKorbanot 4:6).

The time for confession over the bulls – בְּיִם מְּדִּית בְּיִנ The entire day is acceptable for the confession over the Yom Kippur bull as well as for the confession over the sin-offering bulls that are burned (Rambam Sefer Avoda, Hilkhot Avodat Yom HaKippurim 2:7).

The time for declaration with regard to tithes - אַבְּיוּיִדּיה מְיֵבִינִי The declaration with regard to the tithes must be done during the day, and may be done at any time throughout the day (Rambam Sefer Zera'im, Hilkhot Ma'aser Sheni 11:4).

(12)

לְסְמִיבָה, לִשְׁחִיטָה, לְתְנוּפָה, לְהַגַּשְּה, לִקְמִיצָה, וּלְהַקְטָרָה, לִמְלִימָה, וּלְקַבְּלָה, וּלְהַזֵּיַה,

The entire day is also a valid time for placing hands on the head of an offering; for slaughtering an offering; for waving those offerings that require waving in the Temple; for bringing meal-offerings near to the altar; for scooping out a fistful of flour from a meal-offering in order to burn it on the altar; and for burning the fistful of flour on the altar; for pinching the necks of the turtledoves and young pigeons sacrificed as offerings in the Temple; and for receiving the blood of an offering in a vessel; and for sprinkling blood on the altar and on the curtain separating between the Holy and the Holy of Holies.

וּלְהַשְּׁקָיַת סוֹטָה, וְלַעֲרִיפַת הָעָגְלָה, וּלִטַהַרַת הַפָּצוֹרַע.

And the entire day is also a valid time for giving a woman suspected by her husband of having been unfaithful [sota] to drink^H from the bitter waters (see Numbers 5:11-31); for breaking the neck of the heifer^H as part of the procedure followed when a corpse is found outside a town and it is not known who caused his death (see Deuteronomy 21:1-9); and for all the steps in the purification process of the leper (see Leviticus 14:1-20).^H

בָּל הַלַּיְלָה בָּשֵׁר לִקְצִירַת הָעוֹטֶּר, וּלְהָקְטֵר הַלְבִים וְאֵבָּרִים. זָה הַבְּלָל: דָּבָר שָׁמִּצְוְתוּ בִּיוֹם – בָּשֵׁר בָּל הַיּוֹם. דָּבָר שָׁמִּצְוְתוּ בַּלַיְלָה – בָּשֵׁר בָּל הַלִּיְלָה.

Correspondingly, all the mitzvot that must be performed at night may be performed anytime during the night: The entire night is a valid time for reaping the omer^H of barley on the night following the first day of Passover, for burning the fats^H of offerings that had been brought during the preceding day, and for burning the limbs of burnt-offerings. This is the principle: Something that it is a mitzva to perform during the day is valid if performed anytime during the entire day; something that it is a mitzva to perform at night is valid if performed anytime during the entire night.

גמ' מְנָלֵן - דְּאָמֵר קְרָא ״וְהַיָּטִים הָאֵלֶּה נְוָבָּרִים וְנַצֵּשִּׁים". לְקָרִיאַת הַהַּלֵּל - דִּכְתִיב ״מִמִּוְרַח שֶׁמֶש עֵד מְבוֹאו״ (רבִּי יוֹסֵי) אוֹמֵר: ״וָה הַיּוֹם עַשָּׁה ה׳״. GEMARA The Gemara asks: From where do we derive that these mitzvot were commanded to be performed specifically during the day? With regard to reading the Megilla, the verse states: "That these days should be remembered" and kept" (Esther 9:28). For reciting the hallel, the proof is from that which is written in hallel: "From the rising of the sun to its setting, the Lord's name is to be praised" (Psalms 113:3). Rabbi Yosei said: The proof is from another verse in hallel: "This is the day that the Lord has made" (Psalms 118:24), implying that it is to be recited during the day and not at night.

וְלְנְטִילֵת לּוּלֶב – דְּבְתִיב ״וּלְקַחְתֶּם לֶכֶם בֵּיוֹם הָּרָאשוֹן״, וְלִתְלִיעֵת שוֹפֶּר – דְּבְתִיב ״וֹם הְּרִיעָה יִהְיֶה לֶכֶם״. וּלְמּוּסָפִין – דְּבְתִיב ״דְבַר יוֹם בְּיוֹמו״. וְלְתְפְלֵת הַמּוּסָפִין – בְּמִבּנִי בְּמוּסַפִּין שַׁוִייּה רָבָּנַן.

And daytime is the time for taking the *lulav*, as it is written: "And you shall take for yourselves on the first day the fruit of a beautiful tree, branches of a date palm, and boughs of a dense-leaved tree, and willows of the brook" (Leviticus 23:40). Daytime is also the time for sounding the *shofar*, as it is written: "It is a day of sounding the *shofar* to you" (Numbers 29:1). Likewise, the time for the additional offerings^N is day, as it is written with regard to these offerings: "To sacrifice an offering made by fire to the Lord, a burnt-offering, and a meal-offering, a sacrifice, and libations, each on its own day" (Leviticus 23:37). And this is also so for the additional prayer, because the Sages made it equivalent to those additional offerings.

הַלָּוִידּוּי פָּרִים – דְּיָלֵיף ׳בַּפָּרָה׳ ׳בַפָּרָה׳ מִיּוֹם בַּעֲדוֹ וּבְעָד בִּיתוֹ״: בְּכַפָּרַת דְּבָרִים הַכָּתוּב בְּעֲדוֹ וּבְעָד בִּיתוֹ״: בְּכַפָּרַת דְּבָרִים הַכָּתוּב מִּדְבֵּר, וְכַפָּרָה בִּימָטָא הוּא, דְּכְתִיב ״בַּיּוֹם וּהָה יְכַפָּר אֲלֵיכֶם״.

And daytime is the time for the confession over the bulls, as this is derived by way of a verbal analogy between one instance of atonement in this context and another instance of atonement in the context of Yom Kippur. As it is taught in a baraita with regard to Yom Kippur, the verse states: "And Aaron shall present the bull of the sin-offering that is his, and atone for himself and for his household" (Leviticus 16:11). The verse speaks of atonement achieved through words, i.e., the atonement here is not referring to the sacrifice of offerings and the sprinkling of blood, but rather to atonement achieved through confession. And the atonement of Yom Kippur is only during the day, as it is written: "For on that day will He atone for you" (Leviticus 16:30). Just as the atonement on Yom Kippur must take place during the day, so must the other cases of atonement, over other bulls brought as sin-offerings, take

The time for giving a woman suspected by her husband of having been unfaithful [sota] to drink – וְּמֵין תּ סוֹטָה The sota is given the mixture to drink during the day. This may be done at any time throughout the day (Rambam Sefer Nashim, Hilkhot Sota 4:2).

The time for breaking the neck of the heifer – יְבֵינְיּמָת הְּעָנְּיְהְּ יַבְייבְּת הְּעָנְיְהַ : The breaking of the heifer's neck is done only during the day. It may be done at any time throughout the day (Rambam Sefer Nezikim, Hilkhot Rotze'aḥ UShmirat HaNefesh 10:5).

The time for the purification process of the leper – יְמֵן שְהֵרֶת מְּצִּרֶע. The entire day is acceptable for the purification ceremony of the leper; it may be performed at any time throughout the day (Rambam Sefer Tahara, Hilkhot Tumat Tzara'at 11:3).

The time for reaping the *omer* – יְמִימֶר הְעוֹמֶר it is permitted to reap the *omer* throughout the night; if it was reaped during the day it is also valid (Rambam *Sefer Avoda, Hilkhot Temidin UMusafin 7:7*).

The time for burning the fats – חֲלֶבִים הַקְּטָרָת חֲלֶבִים. The fats of the offerings and the limbs of burnt-offerings may be burned throughout the night (Rambam Sefer Avoda, Hilkhot Ma'aseh HaKorbanot 4:6).

A mitzva to perform during the day is valid if performed anytime during the entire day – יַבָּישׁ בְּשֵׁר בְּל הַיּוּם דָּבָישׁ בְּשֵׁר בְּל הַיּוּם :This halakha does not apply to those actions to which a specific time of day was set, such as the Paschal offering and the daily offering (Ritva).

That these days should be remembered – הְּיִּמִים In the Jerusalem Talmud this is derived from a different verse: "On the day that the enemies of the Jews hoped to have rule over them" (Esther 9:1).

The additional offerings – מַּמְפֶּמָן: The question may be raised: As the time for the additional offering is after the daily morning offering until the daily afternoon offering, its time is not the entire day. One answer is that theoretically its time is the entire day, but there are external factors that limit the application of this extended time frame. Another possibility is that the additional offering may indeed be valid after the fact if it is brought at any time during the day (Rashba).

that each blessing would be set in the mouth of each person unable prayers so that they would be ordered in the mouths of all Israel, so It was because of this matter that they established all the blessings and themselves would be as complete as the prayers of the most eloquent. to express himself.

number of sacrifices - i.e., two prayers every day, corresponding to the two daily sacrifices. On any day that an additional sacrifice [was 5. They also decreed that the number of prayers correspond to the offered], they instituted a third prayer, corresponding to the additional

the Shacharit Prayer. The prayer that corresponds to the daily sacrifice offered in the afternoon is called the Minchah Prayer and the prayer The prayer that corresponds to the daily morning sacrifice is called corresponding to the additional offerings is called the Musaf Prayer. based on the verse in Isaiah 32:4: "And the speech of the ilgim will quickly become clear." Rashi explains that these are people unable to express themselves clearly.

would be as complete as the prayers of the most eloquent - since everyone would be

using the same text of prayers.

It was because of this matter that they established all the blessings and prayers so that they would be ordered in the mouths of all Israel, so that each blessing would be set in the mouth of each person unable to express himself - Thus, the Rambam summarizes the ultimate need for the standardization of prayer. Faced with the inability of the Jewish people to express themselves cogently, the Sages created a formula of prayer that could be learnt by everyone to express their needs and

Commentary, Halachah 5

They - The Men of the Great Assembly

also decreed that the number of prayers correspond to the number of sacrifices - i.e., that the number of prayers recited daily shall correspond to the two daily sacrifices: that brought in the morning and in the afternoon.

Ya'akov - and Rabbi Yehoshua ben Levi, who held that the prayers correspond Berachot 26b records a disagreement between Rabbi Yossi ben Rabbi Chanina, who understood that the daily prayers correspond to the three forefathers - the Morning Prayer to Avraham, the Minchah Prayer to Yitzchak and the Evening Prayer to to the daily sacrifices,

Ranber

HILCHOT TEFILAH

וּמְפְּנֵי עְּנְיָן זֶה תְּקְנוּ כָּל תַבְּרָכוֹת וְתַתְּפְלוֹת מְסֵדְרוֹת בְּפִי כָּל יִשְׁרָאֵל, כְּדִי עְנְיַן כְּלְ בְּרְבְּהִ עְּרוּוּן בְּפִי הַעְּלֵגוּ די וְבֵן תְּקְנֵירְ, שֶׁיְהֵא מִנְיֵן הַמְּפְלְוֹת כְּמִנְיֵן הַקְּרְבָּנוֹת: שְׁמֵי תְפְלוֹת בְּבֶל יוֹם — כְּנָנֶד שְׁנֵי תְמִידִין: ױְמְפְלָה שֶׁהִיא כְּנָגֶּד מְּמִיד שֶׁל בֹּקֵר, הִיא הַנְּקְרֵאת הְפִלָּת הַשַּׁחַר; ױתְפִּלָּה שֶׁבְּנְגֶר תְּמִיד שֶׁל בֵּין הַעַּרְבַּיִם, הִיא הַנְּקְרֵאת תְּפִלַּת מִנְחָה; ױְתְפַלְּה שֶׁבְּנְגֶּר הַמּוּסְפִין, הִיא נִקְרֵאח הְפַלַּח הַמּוּסְפִין. וְכְל יוֹם שֶׁיֵשׁ קַרְבַּן מוּסְף, תּקְנוּ בוֹ הְפִלָּה שְׁלִישִׁית כְּנָגֶר קַרְבַּן מוּסְף.

In Hilchot Melachim 9:1, the Rambam mentions that each of the Patriarchs instituted he particular prayer service associated with them above. However, there is not necessarily a contradiction between these two sources. It can be explained that the Patriarchs knew of the order of sacrifices through their prophetic knowledge and instituted the prayers accordingly.

i.e., two prayers every day, corresponding to the two daily sacrifices. - Numbers

28:3-4 is the source for these two daily sacrifices.

On any day that an additional sacrifice [was offered] - The musaf or additional offering is brought on the Sabbath, festivals and Rosh Chodesh. (See Numbers 28:9-29:38 for an elucidation of all the sacrifices brought on these special days.)

position of Rabbi Yehoshua ben Levi. There is no mention of the source of these additional prayers according to Rabbi Yossi ben Rabbi Chanina. This could also have influenced the Rambam in his decision to favor the position of Rabbi Yehoshua derives the halachot of the additional prayer from the beraita used to support the they instituted a third prayer corresponding to the additional offering - Berachot 26b ben Levi here.

Temidin u'Musafin 1.2) and prayer is begun at sunrise (See Chapter 3, Halachah 1) the whole service of the morning sacrifice continued until after sunrise. Therefore, it can The prayer that corresponds to the daily morning sacrifice is called the Shacharit **Prayer** - Even though the morning sacrifice was slaughtered before sunrise (See Hilchotserve as the source for the morning prayer (Tzemach Tzedek).

Rambam explains that the time of day 2 1/2 hours before sunset is called "minchah." The prayer that corresponds to the daily sacrifice offered in the afternoon is called sun, hence its name Minchah. In his commentary on the Mishnah, Berachot 4:1, the Since the optimal time for the recitation of the afternoon prayer begins at that time the Minchah Prayer. - This prayer is uttered at the time of the resting (house) of the (See Chapter 3, Halachah 2), it is called the Minchah Prayer.

And the prayer corresponding to the additional offerings is called the Musaf Prayer.

Inde (

פט הַלְכוֹת הְפָלָה וּוְמַנָּה. ובו ח׳ סְעִיפִים:

א בְּרָכוֹת כו. בֹ הַרֹא״שׁ שָׁם. גֹ שָׁם בַּמִּשְׁנָה וּכְרַ׳ יְהוּדָה. דֹ שָׁם בִּגְּמֶרָא. א. ״וְמֵן הְּפָלֵת הַשַּׁחַר מִצְנָתָה שֶׁיּתְחִיל ״עם הָנֵץ הַחַמֶּה, כְּדִכְתִיב, יִירָאוּךְ עִם שָׁמֶשׁ. ״־וְאִם הִתְּפֵּלֵל מְשֶׁעֶלָה יב עֲמוּד הַשַּׁחַר וְהָאִיר יְּפְּנֵי הַמִּזְרָח ־״יָצָא. יְוְנִמְשְׁךְּ זְמַנָּה עֵד סוֹף אַרְבַּע שָׁעוֹת שֶׁהוּא שְׁלִּישׁ יֹּה הַיּוֹם. יְוְאִם טָעָה 'אוֹ עָבַר וְהִתְפַּלֵל אַחַר אַרְבַּע שָׁעוֹת עֵד חֲצוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לוֹ בַּאֵר הַיִּמֵּב

הַיוֹם. עַיֵּן בַּאַר הַיטַב. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימְן א בְשֵׁם הַשְּׁבוֹת יַעַקֹב וְשַׁלְמֵי צָבוֹר שְׁהַחְשָׁבוֹן שֶׁל שְׁעוֹת זְמַבְּיוֹת הוֹא לְפִי עִנְן חֲצוֹת הַיּוֹם שֶׁהַחָפָּה עוֹמֶלֶת הְבָּאְבַע הָרָקִיעַ וְאַחַר שְׁהַיִּ עָשְׂוֹת הוֹא חֲצוֹת לִילְה, וּלְפִי זָה הָיָה מְּקוֹם לוֹמֵר רְאַחַר חְשְׁבוֹן שְׁמִים עָשְׁרֹה שְׁעוֹת מִחֲצִי הִיוֹם הוֹא הְחַלַת חֵיוֹם אַף לְעָנִין קְרִיאַת שְׁמַע וֹחְפּלְה, אַךְ בָּאֲמָת אֵינוֹ כַּן וּלְעָנֵין וְמַן קְרִיאַת שְׁמַע וֹחְפּלְה. אַךְ בָּאֲמָת אֵינוֹ כַּן וּלְעָנֵין וְמַן קְרִיאַת שְׁמַע וֹחְפּלְה. אַךְ בָּאֲמָת אֵינוֹ כַּן וּלְעָנֵין וְמַן קְרִיאַת שְׁמַע וֹחְפּלְה הַלָּרְה מַפְּשׁ אוֹלִינַן, עַיֵּן שְׁם:

d. הַחַּמֶּה. כָּחַב רְשַׁ״ְל, בִּימֵי הַפְּלִיחוֹת רָאוּי לְזָהֶר בְּזָה שֶׁרְגִּילִין לְהַקְּדִּים לְּנָם הַנַּץ הַחַמָּה וְאֵבְּיהָם, וְאֵבְּשֶׁר שֶׁנְהִים לְנָם הַנָּץ הַחַמָּה וְאֵבְיהָם, וְאֵבְשֶׁר שֶׁפְּחָב לְשְׁטוֹנוֹ. וְלָחָב הַמְּגַן אַבְרָהָם, וְאֵבְשֶׁר שֶׁפְאַר שְׁנִיח, וּמְבֶּל מְקוֹם יִרְאָה לְכַתְּחַלְּה שֶׁלֹא לְהַשְׁכִּים כָּל כָּךְ: ב. צמוֹד הַאֲּחָר. הַיְנוּ, הָאוֹר הַנּוֹצֵץ בְּפְאַת הַמִּזְרָח לְדָם צֵּלוֹת הַשְּׁמֶשׁ שְׁעָה וְחִמְשׁ שְּׁעָה, עַיֵּוֹ מְגַּן אַבְּיְהַם מַה שֶּׁבָת בֹּנְלְצֵץ בְּפְאַת הַמִּזְרָח לְדָם צֵּלוֹת הַשְּׁמָשׁ שְׁעָה וְחִמְשׁ שְׁעָה, נַּיְּה מְּהַבְּרִץ אַבְּיְם מַה שְּׁבָּתַב בְּכַפָּר אֵלִיֶּה רַבְּה דְּדַּלְאֵא שֶׁהָאִיר פְּנֵי כָּל הַמִּוֹרָח, וְלֹא סִגִּי כְּשָׁהבְרִרץ אַבְּרְהָם מַה שְּׁבָּתָב וֹלְיִבְּר בְּטַבְּר אֵלִיֶּה רַבְּה דְּדָּלְא שֶׁהָאִיר פְּנֵי כָּל הִמִּוֹרָח, וְלֹא סִגִּי כְּשָׁהבְרִרץ

מהן טָב מֵי שְּבֶּיבְר וְדְּטֵב בְּבֶּבְ מֵּ, יִרְבָּיִן בְּמֵב מָּהָרְ, צַּיֵּן שֶׁם שֶׁהַבִּיא בַּמֶּה רְאִיוֹת לְדְבָרִין: ג. הַיּוֹם. וְאָם הַיּוֹם אֶלְךְּ שְׁמוֹת צְשְׁרֵה וּיְּלֹא בְּמְנְחָת כֹּהַן, צַיֵּן שֶׁם שֶׁהַבִיא בַּמֶּה רְאִיוֹת לְדְבָרִין: ג. הַיּוֹם. וְאָב הַיְּמָה בְּלְבָי הָבְּין שְׁעוֹת אֵלוּ לְכִּי עְּנָיֵן הַיּוֹם וְהָב נְקְרָאִים שְׁעוֹת אֵף עַבׁ גַּב דְּבָהַבְּחִי בְּשְׁתוֹת, דְּלְעוֹלָם מְשַׁצְרִין שְׁעוֹת אֵלוּ לְכִּי עְּנָיֵן הַיּוֹם וְאָיר, עַיֵּן מְנֵן אַרָּה מִיּוֹם יָאִיר, עַיֵּן מְנֵן אַרְבָּי הַלְּבְי שְׁנִין הָצוֹת לְּנָה הַיִּוֹם יִאִיר, עַיֵּן מְנֵן אָרָה מִיּלָם דְּרְבִּי הְּבְּרוֹש בְּרוּךְ הוּא לַיְלָה בִּיוֹם יָאִיר, עַיֵּן מְגַן אַרְבָּרָם סִימָן דְּרָד מִעְּלָה בְּיְבְּבְּי הְצָּרִיה לְשְׁנִים עְשֶׁר שָׁעוֹת, שָׁאִרָּ בְּיְבָּרוֹש בְּרוֹף הוּא לַיְלָה בִּיוֹם יָאִיר, עַיֵּן מְנֵן אַרְבָּרָם וְלְצִין חִימָן קְכִּד ב דְּצְרִיהְ לִּעְּיִם הְּיִים בְּעִּרְים בְּיִבְּיִם הְּיִלִּים בְּעָבְיִין הְצִינִם מִּמָן בְּבְּיִם בְּעָרְיהְ בְּעְּיִים בְּעִרְיה בְּיִבְּיִם בְּבְּתְּבִּים בְּיִבְּיוֹם בְּבָּיִם בְּיִלְם שְׁנִים בְּיִם בְּמִים בְּיִם בְּבָּרְיה בְּיִבְּיוֹם בְּעָּבְיים בְּעִיבְּיה בְּיִבְּיוֹם בְּיִבְּיוֹם בְּעִים בְּבָּוֹם מִימָן בְּיבְּים בְּיִבְּיִם הְצִינִים בְּעָבִים הְצִּבְיים בְּיִבְּיוֹ בְּיִבְּיוֹ בְּבְּבָּתְם בְּיִבְּיוֹ בְּיִבְּיוֹבְים בְּיִבְּוֹם בְּבָּוִבְים בְּעִים בְּיִבְּיוֹם בְּבָּיִבְים בְּיבְּיִם בְּיבִּים בְּיבְּיִבְיִים בְּעָבְים בְּיבְּיִים בְּיִבְּיוֹם בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִם בְּבְּיִבְים בְּיִבְּיוֹם בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיוֹם בְּיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְיִים בְּיִים בְּיִילְיִים בְּיוֹם בְּיִים בְּיִיוֹ שְׁשׁ שְׁעוֹח בְּיִים בְּיִים בְּיִילְים בְּי

בַּאוּר הַלְּכָה

אָם הָתְפַּזְּלָּלְ מַשֶּׁעֶלְּה עַמֹּזִד הַשְּׁחַר וְכִּיּי. עַמּוּד הַשַּּחַר נְקְרָא מַה שֶּׁמַּתְחִיל אָם הָאָר הָתְּנִץ בְּפָאָת הָמִזְרָח לְדֵם הָנֵץ הַחָמָּה כְּשִׁעוּר שָׁעָה וְחֹמֶשׁ שָׁעָה הָאוֹר לְהִתְנוֹצֵץ בִּפְאָת הִמִּזְרָח לְדֵם הָנֵץ הַחָמָּה כְּשִׁעוּר שָׁעָה וְחֹמֶשׁ שַׁעָה

(רִמְבַּ״ם פָּרֶק א דִּבְרָכוֹח). וְלֹא כְּמוֹ שֶׁטּוֹעִין אֵיזֶה אֲנָשִׁים שֶׁעַמּוּד הַשַּׂחַר הוּא כּוֹכְבָא ּדְצַפְּרָא, דְהוּא זְמֵן הַרְבָּה לְדֶם, וְכִדְאִיתָא בִּירוּשַׁלְמִי פָּרֶק א דְּבְרָכוֹת. וּמַשְׁמַע מִדְּבְרֵי הַמְתַבֵּר, דְּקֹרֶם שֶׁהָאִיר הַמִּזְרָח אַף שֶׁעָלָה עַמּוּר הַשַּׁתַר לֹא יָצָא אַף בְּדִיעֵבָּד. וְכֵּן מַשְׁמַע בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ יְרָחָם, וְדַעַת הַמָּגן אַבְרָהָם וְהַפְּרִי חָדָשׁ דְּמִשֶּׁעֶלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר יָצָא בְּדִיצֵבַד, דְּיוֹם הוּא. וּבִפְּרִי מְגָדִים מְפַּקְפֵּק בָּזֶה, אַף דְּבְעֶצֶם הַדִּין מַשְּׁמֵע דִּסְבִירָא לֵה כְּדְבְרֵיהֶם, דְמָן הַתּוֹרָה יוֹם הוּא אַף קֹרֶם שֶׁהַאִיר פְּנֵי הַמִּזְרָח לְכָל דָּכָר כִּיוָן שֶׁעָלָה הַשַּׁחַר, וּמִפְנֵי זֶה בִּשְׁעַת הַדְּחָק מֻחָּר לְכַחְּחִלָּה תַּכֶף מִשֶּׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר, עַל כָּל פָנִים שֶׁלֹא בִּשְׁעַת הַדְּחָק מְצַדֵּד לְהוֹכִיח מִדְּכְרֵי הָרַמְבַּ״ם לְעִנְיַן הִפְּלָה דְאַף בְּדִיעֲבַד לֹא יָצָא מַשֵּׁעַלָּה עַמּוּר הַשַּׁחַר. אָמָנֶם בִּיוֹתֵר מְזֶּה מָצִינוּ בְּסֵפֶּר אֵלָיָה רַבָּא וּבְּסֵפֶּר מַשַּׁה יְהוּדָה וְהַגְּרָ״א בְּסִפְרוֹ שְׁנוֹת אֵלְיָהוּ, כַּלָּם בְּאֶחָד הַסְכִּימוּ דְעַד שֶׁיָאִיר הַמִּוֹרָח אֲפִלוּ בְּרִעַבַר אֵינוֹ יוֹצֵא, מְטַעַם דַּעֲרִין הוּא בִּכְלֵל לַיָלָה עַד שָהָאִיר הַמִּזְרָח, וְכָל הַכּּוֹסְקִים שֶׁכֶּחְבוּ מִשֶּׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר בְּאֵיזֶה עִנְיָן, הַיְנוּ, הַאִיר הַמִּזְרָח, וְכֵן מַה שֶׁשָׁנִינוּ בִּמְגַלָּה כ וְכַלָן שֶׁעָשׁוּ מִשֶּׁעָלָה עַפּוּד הַשַּׁחַר כָּשֵׁר הַיְנוּ, הַאִיר הַפִּזְרָח, בּּם מָצָאתִי אַחַר כָּן בְּסֵפֶר מָגַן גִּבּוֹרִים שָׁמְצַדֵּד לְהַכְּרִיעַ כֵּן לַהֲלָכָה כְּהָאֵלִיָה רַבָּה, וּלְפֶּלֶא שָׁלֹא הִזְכִּיר שֶׁגַּם הַגְּּרָ״א כָּחָב כֵּן וְהַבִּיא עַל זֶה רְאָיָה מִירוּשַׁלְמִי, עַיֵּן שֶׁם בִּשְׁנוֹת אֵלִיָּהוּ, וְנָפְקָא מָנַהּ מָזֶּה לְכַמָּה הֲלָכוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. וְכֵן מֵה שֶׁכָּתוּב לְקַמֶּן בְּסָעִיף ת דְּבִשְׁעַת הַדְּחָק מָתָר לְכַתְּחָלָה לְהִתְפַּלֵל מִשֶּׁעָלָה עַמּוּדְ הַשְּׁחַר, בַּיְנוּ, גַּם כֵּן כְשְׁהַאִיר פְּנֵי הַמִּזְרָח, וָהַמְחַבֵּר סַמַךְ בָּזָה אַדְּלְעֵיל בְּרֵישׁ הַפִּימָן דְּאַחַר שֶׁהַאִיר דַּוְקָא, דִּשְׁעַת הַדְּחָק לְכַתְּחַלָּה אַינוֹ קִיל מְשֶׁלֹא בִּשְׁעַת הַדְּחָק דִּיעֲבַד (וְיוּסַר בָּוָה מַה שֶּׁחָמַה הַפְּרִי מְנָּרִים מִלְּעֵיל סִימָן נח סַעִיף ג וָד). וְכֵן לְעֵיל בָּסִימֶן נח סָעִיף ג וְד לְעָנְיֵן קְרִּיאַת שְׁמֵע, יִהְיֶה גַּם בֵּן דַּוְקָא אַחַר שֶׁהַאִיר הַמִּזְרָח. וְעֵיֵן לְעֵיל בְּסִימָׁן נח בְּבֵאוּר הֲלָכָה שֶׁהַבֵאתִי רְאָיֶה מִדְּבְיֵי הַרַשְׁבָּ״א שֶׁגַם הוא סוֹבֵר כְּהָאֵלֹיָה רַבָּה וְהַגְּרָ״א וְהַמְּטֵה יְהוּדָה הַנַ״ל. וּלְּדִי**נָא** כְּוַדַּאי יֵשׁ ָלָחוּשׁ לְכָל הָנֵי רַבְוָתָא בְּכָל דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַּיּוֹם, אִם עָשָּׁהוּ קֹנֶם שֶׁהַאִיר הַמִּוֹנָח לַחֲזֹר ּוְלַצֵשׁוֹתוֹ לְאַחַר שֶׁהָאִיר. אָמְנָם בִּתְפִלָּה אֶפְשָׁר דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בָּזֶה, וְהוּא, דְשָׁלֹא בִּשְׁעַת הַדְּחָק לְכְאוֹרָה יֵשׁ לְהַחְמִיר בָּזֶה אַף בְּדִיצֵבַד. וּכְהַפְּרִי מְגָדִים הַנַ״ל, וְכֵן מַשְׁמַע מִדֶּרֶךְ הַתַּיִּים שֶׁהֶעְתִּיק לַהֲלָכָה כְּהַבַּ״ח וְהָאֵלֹיָה רַכָּה דְּלֹא סַגִּי כְּשֶׁהְבְרִיק תַשַּׁחַר כִּנְקַדָּה, אֶלָא עַד שֶׁיָאִיר כָּל הַמִּזְרָח, אֲבָל בִּשְׁעַת הַדְּחָק אָם הִתְפַּלֵּל קֹדֶם שֶׁהַאִיר הַמִּזְרָח, אָפְשֶׁר דְיֵשׁ לִסְמֹךְ בָּזֶה בְּדִיצֶבַר עַל הַמָּגוֹ אַבְרָהָם וְהַבְּּרִי חָדָשׁ וְהַפְּרִי מְגָדִים הַנַ״ל שֶׁלֹא לַחֲזֹר וּלְהִתְפַּלֵּל, מִשׁוּם חֲשֵׁשׁ בְּרָכָה לְבַשֶּׁלָה, וְצָרִיךְ עִיּוּז, וּלְבַתְּחַלָּה בְּוַדַּאי יֵשׁ לָזָהַר בָּזֶה מְאֹד אֲפָלוּ בִּשְׁעַת הַדְּחָק. וְכָל זֶה הוּא מֵחֲמַת מִצְּוַת קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפַּלֶּה, וּבְעֵת שֶׁצָּרִיךְ לְהָנִיחַ גַּם כֵּן תְּפִּלִין יֵשׁ לְהַמְתִּין עוֹר מְעַט, וְהוּא עַד שֶׁיַכִּיר אָת חֲבַרוֹ בְּרָחוּק אַרְבַּע אַמּוֹת, וְאָם מְנִיחָן מִלֹּדֶם יַנִּיחַ בְּלֹא בְּרָכָה, וּכְשֶׁיֵגִּיעַ הַזְּמַן יְמַשְׁמֵשׁ וִיבֶרֶךְ, וְכַנַ״ל בְּסִימָן ל סָעִיף ג:

הָינוּר, בְּדִיעֲבֵד כְּמוֹ שֶׁכָּחַבְתִּי בַּמִשְׁנָה בְּרוּנְה, וְבֵן הָעְמִיקוּ הַרְבֵּה אַחַרוֹנִים.
 הְבַּבְּרִי חָדָשׁ חוֹלֵק עַל הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ וּסְבִירָא לֵה דְּמִשְׁהָאִיר הוּא זְמַנָּהּ לְבִי מַה שֶׁכַּחַבְנוּ לְמַעְלָה דְּלֹדֶם שֶׁהַאִיר לְנַהְ הָּאֹרָם לְפִי מַה שֶׁכַּחַבְנוּ לְמַעְלָה דְּלֹדֶם שֶׁהַאִיר לְנַהְ לְּמַי מָה שֶׁכַּחַבְנוּ לְמַעְלָה דְּלֹדֶם שֶׁהַאִיר

לא יָצֶא אַף בְּדִיעֲבֵד, אָם כֵּן מוּכָח מָכֶּל הַפּוֹסְקִים דְאַף אַחַר שָׁהָאִיר, לְבַתְּחַלָּה אֵין לְהָתְפַּלֵל, דְּזָהוּ עֲדִין בְּכְלֵל עַמּוּד הַשַּׁחַר. גַּם אֵין נָפְלָא מָבּה בְּכֶל זָה לְדִילָן, דְּדְּבֶרִיוּ הוּא רַק לְעַקֵּר מִצְוַת תְּפָלָה, אֲבָל לְפִּי מָה שֶׁבֶל אָחָד מִיּשְּׂרָאֵל נוֹהָג וְזָהִיר לְבַתְּחַלְּה לְסְמֹךְ גְּאֻלָּה לְחָפָלָה, אֵיךְּ יָכוֹל לְבַתְּחַלָּה לְפָי מָה שֶׁבָּל מָּחָד מִיּשְׁרָאֵל נוֹהָג וְזָהִיר לְבַתְּחַלְּה לְפָרְתֹּךְ לְאָרוֹת קְרִיאַת שְׁמֵע וּבְרְכוֹתֶיהָ, וּבְדִידְהוּ בָּעִינָן דְּעָד שְׁיַבִּיר אָת חֲבֵרוֹ בְּחָהִץ אַלְהַא אַפְרָה לְבָם לְנָאָת רָבֵּנִה יְרָחָם, וְעַצֵּן לְעֵיל בְּסִימָן נח בְּבֵאוּר הַלְּכָה, אַךְ לְמִצְר מְדְבָּח לְּבְּיִר שְׁמוֹנְה מְּבְּלְי שְׁמוֹנְה לְבָּלְי שְׁמוֹנְה עָשְׁרָה לְּדָב לְּמִיל שְׁמִּרְה לְבָּי עַלְכָּא אֵין לְהַתְּפַּלֵל שְׁמוֹנָה לְדָם הָנֵץ:

שַׁעַר הַצִּיוּן

יִּכְּ יִּן, לָהָם לְהַמְמִין: וֹ, רַבֶּנוּ יְרָחָם: זֹ, אֵליָה רַבֶּה וְדֶרֶדְ הַחַיִּים וּשְׁאֶר אַחֲרוֹנְים: ת. דְּבָרִי מָמוּדוֹת וְאֵלְיָה רַבָּה וּכְּגַן גָּבּוֹרִים: ט. אַחַרוֹנְים: י. כָּל הַפּוֹסְקִים: יא. מָגן אַרְרָהַם:

א. תּלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה וְהָעֵרוּךְ: ב. אַלֹּיָה רַבָּה וְדָּבָּה וְהָבָּרוּךְ: ג. בְּּרִי מְנִּדְים: ג. בְּּרִי מְנִּדִים: דֹּ. בְּּבִּר יִּהְיִים, וּמֵשְׁמֵע מְדְּרֶךְ הַחַיִּים דְּנָה מְמָר אַךְ לְאֵלְיָה דֹ. הַיִּ בְּּבְּרָךְ הַחַיִּם, וּמֵשְׁמֵע מְדְּרֶךְ הַחַיִּים דְּנָה מְמָר אַךְ לְאֵלְיָה נְבִּרְהִי מְּרָה בְּיִמִי הַמְּלִיחוֹת, וְהַשַּעֵם אֶפְשִׁר מְשׁוּם שָׁהִיּוּ וַעוֹדִים כָּל הַלִּיְלָה, טֹרָח

לוח עמוד היומי: יום ב יא טבת חשטג ♦ יום ג יו כסלו תשסה ♦ יום ד כב השון תשעג ♦ יום ה כט תשרי תשעה ♦ יום ו ה חשרי תשפג

משנה ברורה

אַ עָם הָגֵץ. הִיא א הַשָּׁעָה שֶׁהַחַמָּה מַתְחֶלֶת לְזְרֹחַ בְּרָאשֵׁי הָהָרִים. בּ וְרָאוּי 🥱 אַ יִּעָם הָגַץ. וְנָכוֹן לִזָּהֵר בָּזֶה לְכַמְּחִלָּה אַף בִּימֵי הַסְּלִיחוֹת, "וְכֵן בַּחֹרֶף בְּשֶׁמֵשְׁכִּימִים וּבָאִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת בַּבֹּקֶר הַשְׁבֵּם, יַמְתִּינוּ מִלְהִתְפַּלֵל עַד הָגֵץ, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן נח סָעִיף א, עַיֵּן שָׁם. אַך כְּשֶׁמֵּשְׁכִּים לָצֵאת לַדֶּרֶךּ, יֹּ וּכְהַאי גַּוָנָא שְׁאָר דְּחָק נָאנֶס דְּמֻתָּר לְהַקְּדִּים, כְּדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ח, עַל כָּל פָּנִים יַמְתִּינוּ מְלְּבֶרֶךְ עַל הַתְּפִלִּין עַד שֶׁיַכִּיר אֶת חֲבֵרוֹ הָרָגִיל עמוֹ קְצָת בְּרְחוּק אַרְבֵּע אַמּוֹת, דְּמִקֹּדֶם אָסוּר לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶן, וּכִדְלְעֵיל בְּסִימָן ל סָעִיף א, עַיֵּן שָׁם בַּמִשָׁנָה בְּרוּרָה. כָּתַב " בִּפְרִי מְגָדִים בְּסִימָן תצד, דְּבְחַג הַשָּׁבוּעוֹת שֶׁנֵעוֹרִין בֶּל הַלַּיְלָה, מֻתָּר לְהִתְפַּלֵל קֹרֶם הָנֵץ, דְּכְשָׁיֵלְכוּ לְבֵיתָם בְּהַשְׁכָּמָה, טֹרַח הוּא לְהִתְּקַבֵּץ שֵׁנִית. וּמְכָּל מָקוֹם יֵשׁ לְזָּהֵר שֶׁלֹא לִקְרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע כָּל כָּךְ בְּהַשְׁכָּמָה, דְהַיְנוּ, לֶדֶם שֶׁיִרְאָה אֶת חֲבֵרוֹ בְּרְחוּק אַרְכַּע אַמּוֹת וְיַכִּירָנוּ, דְּזֶה אָסוּר לְכַהְּחָלֶּה, וּכְדָלְעֵיל בְּסִימָן נח, עַיֵּן שָׁם: ב. עַמוּד הַשַּׁחַר. עַמוּד הַשַּׁחַר הוּא מַה שֶּׁמַתְחִיל הַשַּׁחַר 'לְהַבְּרִיק בְּמִקְצָתוֹ מְעַט מְעַט. וּמַשְׁמַע מְדָּבָרֵי הַמְחַבֵּר דְּקֹרֶם הָאִיר אַף בְּדִיעֲבַר לֹא יָצָא, וְבֵּןּ הִסְכִּימוּ הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים דְּלֹא פְּמָגֵן אַבְרָהָם, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה: ג. פְּנֵי הַמִּזְרָח. ^זוּבָעִינָן שֶׁיָאִיר פְּנֵי כָּל הַמִּזְרָת, וְלֹא סַגִּי בְּמַה שֶׁהִבְרִיק הַשַּׁחַר בִּנְקַדָּה בִּלְבֶר. כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי ר׳ צֲקִיבָא אֵיגֶר, דְּאַף שֶׁהַכּוֹכָבִים נִרְאִין צַדַיִן כָּרָקִיעַ, מִכָּל מָקוֹם יוֹם הוּא: ד. יָצָא. בְּדִיצֶבַד, ^ח וַאֲפָלוּ שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת הַדְּחָק, וּבִשְׁעַת הַדְּחָק, כְּגוֹן בְּמַשְׁכִּים לָצֵאת לַדֶּרֶךְ וּכְהַאי גַּוְנָא שְׁאָר דְּחָק וָאֹנֶס. אֲפָלוּ לְכַתְּחִלֶּה. וּכְּדִלְקַמֶּן בְּסָעִיף ח, עַיַן שָׁם. וְדַע, דְּדִבְרֵי הַשַּׁלְחָן עָרוּךְ אֵינָם אֲמוּוִים רַק לְעִנְיַן חוֹבַת מִצְוַת תְּפִּלֶּה בִּלְבָד דְּיָצָא בָּה אַתַר שֶׁהַאִיר הַמִּזְרָח, דְּבָזֶה כְּבַר הִגִּיצַ זְמַנָּה, דְּנִתְקְנָה בְּנֶגֶר הַתָּמִיד, וּשְׁחִיטַת הַתָּמִיד הָיָה תַּכֶּף מִשְּהַאִיר הַמִּזְרָח, אֲבָל לְעִנְיַן קְרִיאַת שְׁמֵע שֶׁקֶּדֶם הַהְּפָּלָה לֹא אַיְרֵי הַמְּחַבֵּר בְּסִימָן זָה. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן נח בַּמֶּשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִּיֹף קָטָן יט, דְּלֹא יָצָא בָּזֶה יְדֵי חוֹבַת קְרִיאַת שְׁמַע אַף דִּיעֲכַר אָם רָגִיל לַעֲשוֹת כֵּן עַד שֶׁיַפִּיר אָת חֲבַרוֹ הָרָגִיל עִמּוֹ קְצָת בְּרְחוּק אַרְבַּע אַמּוֹת, " וְזָה מְאָחָר מִזְּמַן דְּהָאִיר הַמִּזְרָח, וּבִפְּרָט כְּשֶׁרוֹצֶה אָז לְהָנִיחַ ּהְפָּלִין וּלְבָרֵךְ עֲלֵיהָן, דִּבְוַדָּאי אֵין לְבָרֵךְ עַר שֶׁיַגִּיעַ הַזְּמַן דְמִשֶּׁיֵבִּיר<u>ַ הַנַ</u>״ל: ה. הַיּוֹם. וְאָם הַיּוֹם אָרֹךְ שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁעוֹת, הָנֵי שֵׁשׁ שָׁעוֹת עֵל הַיּוֹם, וּרְשֶׁהַיּוֹם אָרֹךְ הַשַּׁע שָׁעוֹת, הָוֵי שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת, 'דְּלְעוֹלָם מְשַׁעֲרִין שָׁעוֹת אֵלוּ לְפִי עִנְיַן הַיּוֹם, וְהֵם נִקְרָאִין שָׁעוֹת זְמַנִּיּוֹת. שֶׁהַיּוֹם מִתְחַלֵּק לִשְׁנִים עַשֶּׂר חְלָקִים. וְעִנְיַן הַשְּׁלִישׁ הוּא, שֶׁתְּפִּלַּת הַשַּׁחַר הוּא נָגֶד קַרְבַּן תָּמִיד, וּלְעוֹלֶם לא אָחֲרוּ אוֹתוֹ מִלְּהַקְרִיב לְאַתַּר שְׁלִישׁ הַיּוֹם. ^{יא} וְצָרִיךְּ לְגְמֹר הַתְּפָלַת שְׁמוֹנֶה צִשְׂרֵה בְּתוֹךְ הַשְּׁלִישׁ הַיּוֹם: וֹ. אוֹ צְבַר. רוֹצֶה לוֹמֵר, שֶׁבְּמִיִיד שָׁהָה אֶת

CONTEMPORARY HALAKHIC PROBLEMS W. 1

enabled to pray with a minyan each morning, cedures to be followed so that the maximum possible number of people be binic authorities have devoted much time and effort to delineating the pro-Jewish observance are severed. It is little wonder, then, that leading rabor only on special occasions, will find that even these tenuous links with The marginal worshipper who attends synagogue in order to recite kaddish, shipper may cease to pray entirely unless a minyan is readily accessible. all conditions, no matter how trying. However, many a less committed worthe halakhic discipline will be meticulous in the recitation of prayer under the survival of the daily minyan in suburban areas but also participation in prayer by countless numbers of Jews. The observant Jew committed to upon the spiritual welfare of the community at large. At stake is not only 477

dealing with this topic were collected by Rabbi Chananyah Yom Tov of the Israeli rabbinate, as well as his own reply, were published by Rabbi Kasriel Tchursh in his Keter Efrayim, no. 21. Additional brief items and to the Chief Rabbinate of Israel. Rabbi Sorotzkin's reply appears in submitted queries to the Slutzker Rav, the late Rabbi Zalman Sorotzkin, his Moznayim la-Mishpat, no. 3, while the responses of various members lems with regard to morning prayers. Thereupon, Rabbi Hollander again areas, presumably dictated by reasons of climate, presented similar prob-Hollander, then living in Israel, found that the work schedule in certain Walkin's responsa collection, Zekan Aharon. Some ten years later, Rabbi with regard to how such individuals should be guided. The response ap-Meir Hollander of Tzernovitz sought the advice of Rabbi Aaron Walkin don talit and tefillin during the working hours. In 1941, Rabbi Samuel were not permitted to engage in prayer, nor were they afforded leisure to of work were long and often spanned the entire daylight period. Workers dictated conditions of employment upon pain of imprisonment. The hours pears as a foreword preceding the preface to the first volume of Rabbi Soviet Union were assigned specific jobs and forced to accept governmentlectivization programs fostered by the Communist regime, citizens of the circumstances to raise the question on different occasions. Under the colquestion are addressed to a single interlocutor who was prompted by varied that a large number of the previously published responsa dealing with this responsa literature until comparatively recent times. It is interesting to note readily available, and perhaps precisely because of the accessibility of this material, a comprehensive treatment of the question does not appear in early hour are by no means new. Although sources and precedents are The halakhic problems attendant upon the recitation of prayers at an

Shemoneh Esreh

ing prayers may be recited as early as alot ha-shahar-"the crack of and Pri Megadim) disagree and maintain that in cases of necessity mornan earlier hour. Other authorities (including Magen Avraham, Pri Ḥadash, maintain that under no circumstances may shemoneh esreh be recited at Yehudah, Shenot Eliyahu of R. Elijah of Vilna and Derekh ha-Ḥayyim) at a later hour. Some authorities (including Eliyahu Rabbah, Matteh morning prayer is discharged thereby and the prayer need not be repeated East is illuminated"—he'ir pnei ha-mizrah—the obligation with regard to that if the morning prayer is recited any time after "the face of the cumstances, shemoneh esreh should not be recited prior to sunrise, but adds Shulhan Arukh, Orah Hayyim 89:1, declares that, under ordinary cir-

de-Bei Shimsha; Shulhan Arukh ha-Rav, Oraḥ Ḥayyim 459:10). Others tive commentaries on the Mishnah, Pesaḥim 3:2; Pri Ḥadash, Kuntres travel a single mil is 24 minutes (Rambam and Bertinoro in their respecmil by foot. Some authorities maintain that the period of time required to long a period of time is necessary in order to traverse a distance of four tance of four mil. There is, however, some disagreement with regard to how valent to the length of time it would take an average person to walk a disis accepted that alot ha-shahar precedes sunrise by a period of time equithe precise time at which it occurs is a matter of considerable dispute. It The determination of the phenomenon constituting alot ha-shahar and

and cf. Bi'ur Halakhah, Orah Ḥayim 58:4; see also Ozar Neḥmad, pp. 14f. Cf. also R. Yekutiel Yehudah Greenwald, Ozar Nehmad, pp. 14-21.
 For a definition of alot ha-shahar, see Blur Halakhah, Orah Hayyim 89:1,

that zet ha-kokhavim occurs at a time equivalent to the shi'ur of four mil at a: time equivalent to the shi'ur of three-fourths of a mil after sunset.] following sunset, while the Ge'onim maintain that this phenomenon occurs troversy between Rabbenu Tam and the Ge'onim. Rabbenu Tam maintains stars. The exact time of zet ha-kokhavim is the subject of a celebrated consunrise. There should be no confusion between the determination of alor culation of the shi'ur mil as 18 minutes. [There is general agreement that ha-shahar and zet ha-kokhavim-night as heralded by the appearance of alot ha-shahar occurs at a time equivalent to the shi'ur of four mil prior to 96 minutes, 90 minutes, or 72 minutes prior to sunrise. Contemporary practance of four mil, would thus occur, according to these respective opinions, tice, at least for purposes of stringency (le-humra), is based on the calreckoned as preceding sunrise by the length of time necessary to walk a dis-69:6; Rema, Yoreh De'ah 261:1). The time of alot ha-shahar, which is Deshen, no. 167; Shulhan Arukh, Orah Hayyim 459:2 and Yoreh De'ah others maintain that this period is only 18 minutes in length (Terumat ha-Oraḥ Ḥayyim 459:2; Teshuvot Ḥatam Sofer, Oraḥ Ḥayyim, no. 80). Yet maintain that the period of time defined as a shi'ur mil is 22.5 minutes (Hok Ya'akov, Orah Hayyim 459:10; Bi'ur ha-Gra and Bi'ur Halakhah,

the 90 minute period between alot ha-shahar and sunrise is equivalent to sunset. [According to the authorities who reckon four mil as 90 minutes, earlier to sunrise equivalent to one-tenth of the time between sunrise and and sunset on any given date. Alot ha-shahar occurs on that day at a time the year by calculating one-tenth of the time period spanned by sunrise Accordingly, alot ha-shahar would be ascertained for other times during daylight when the day is exactly 12 hours in length (sha'ot zemaniyot). but should be understood as the equivalent of one-tenth of the period of 72 minutes is not a fixed time span for the determination of alot ha-shahar, and earlier in the summer, when the daylight hours are longer. Accordingly, sunrise during the winter period, when the period of daylight is shorter, of alot ha-shahar fluctuates in accordance with the season and is closer to applies only when the day and night are equal in length; the exact moment which is given as the means of determining the moment of alot ha-shahar, mical conditions. According to the latter view, the time span of four mil, or whether the precise determination varies according to seasonal astronominutes before sunrise, regardless of the locale or the season of the year, that alot ha-shahar is universally deemed to occur a given number of is a dispute as to whether the period of four mil is standard in the sense A further complication is introduced by yet another controversy. There

DAYLIGHT SAVING TIME AND MORNING PRAYER

tending to the north, twilight is always of greater duration." were set only for the latitude of Babylonia; however, in our countries ex-Halakhah, Orah Ḥayyim 261:2, writes: "For the shi'urim of the Gemara countries it [the period of twilight] is not equal in all latitudes and at all times" (Bi'ur ha-Gra, Orah Hayyim 459:2). Citing this source, Bi'ur This was clearly recognized by R. Elijah of Vilna who writes, "... in our cipated in light of the shorter span of daylight during the winter months. canceling any diminution of the shi'ur of four mil which might be antithe northern regions. At our latitude, this phenomenon has the effect of the tropics, whereas the period of dusk is of a much greater duration in accordance with distance from the equator. Darkness falls very quickly in well. It is empirically observable that the length of twilight increases in illumination occurs but that other astronomical factors must be weighed as variations must be considered in calculating the moment at which such according to the season. However, it also follows that not only seasonal prior to sunrise at which such a degree of illumination is reached varies nation marks the beginning of the "day." Thus the number of minutes culation reflects the thesis that the appearance of a certain level of illumithe measurement is not an arbitrary one, but that the proportionate calin accordance with the relative period of daylight, it may be assumed that if the shi'ur of four mil is not a fixed one, but fluctuates proportionately the period of daylight is relatively shorter. However, it would appear that much less than 72 minutes prior to sunrise during the winter months when utes.] Accordingly, it has been argued by some that alot ha-shahar occurs fraction may be calculated for those who reckon the interval as 96 minone-eighth of the day when the day is 12 hours in length. A corresponding

According to calculations made a number of years ago by a group of graduate students at Beth Medrash Elyon in which this writer participated, the time of alot ha-shahar in New York City fluctuates between 80 and 111 minutes prior to sunrise. In preparing these calculations, this group was guided by information received from the United States Naval Observatory. Subsequently there appeared a comprehensive work by Professor Leo Levi, entitled Jewish Chrononomy—Zemanei ha-Yom be-Halakhah, in which According to Professor Levi, the degree of illumination manifest 72 minutes before sunrise in Israel and Babylonia on the date of the equinox is reached in New York City no later than 80 minutes prior to sunrise and, on some occasions during the year, as early as 109 minutes before sunrise.

On the basis of these calculations, it follows that acceptance of the posi-

tion that the four *mil* are to be measured in *sha'ot zemaniyot* does *not* lead to the conclusion that *alot ha-shahar* occurs even later (in the United States) than 72 minutes prior to sunrise. On the contrary, acceptance of this position yields the conclusion that *alot ha-shahar* occurs at a somewhat earlier hour,

tory morning prayer has indeed not arrived (as is the opinion of the a prayer should mentally stipulate that if the time for the obligaties other than those earlier named, the individual offering such esreh may be recited before the alot ha-shahar is rejected by all authorirotzkin adds that, even in such situations, since the view that shemoneh which render prayer later in the day an absolute impossibility. Rabbi Sothese authorities may be relied upon only under conditions of emergency i.e., at midnight. Rabbi Sorotzkin cautions, however, that the opinion of the hour at which the sacrificial rites of the new day began in the Temple, night. Hence, concludes Rabbi Sorotzkin, the aforementioned authorities out by the High Priest alone, terumat ha-deshen was performed at midrites), but on Yom Kippur, when the entire sacrificial order was carried "call of the man" summoning the officiants to commence the Temple sacrifice. Ordinarily this task was performed at the time of keri'at ha-gever sacrifices. This took place much earlier than the offering of the morning cumulated during the night as a result of the burning of the previous day's menced with the terumat ha-deshen—the removal of the ashes which acearlier than the alot ha-shahar. Rabbi Sorotzkin, in an attempt to resolve offered in the Temple. Since the korban tamid may not be sacrificed before earlier than the earliest moment at which the morning sacrifice could be stand to reason that the time ordained for shaharit prayers should not be presumably reasoned that the morning prayer may be recited as early as this difficulty, points out that the daily ritual in the Temple actually comthe alot ha-shahar, it should follow that shaharit may also not be recited view, raises the obvious question that since the morning service parallels may do so. Rabbi Sorotzkin, in analyzing the rationale underlying this (variously defined in Yoma 20b as the "crowing of the rooster" or as the the regular morning sacrifice offered in the Temple in times of old, it would Curiously, however, these authorities fail to specify how much earlier one cited in Sefer Hashlamah, Berakhot 24, and Raban, no. 176, permit a person about to embark upon a journey to pray before alot ha-shahar. may be recited even before alot ha-shahar. Rashi, Berakhot 30a, Rabad, as well as modern, three early authorities do maintain that shemoneh esreh Although their opinion is rejected by all codifiers of Halakhah, classical

> absolutely no condition may the shemoneh esreh be recited before alor other rabbinic authorities signify their assent. It may be noted that Rabbi emergency, his ruling should not be followed in practice unless at least two plicability of his ruling, Rabbi Sorotzkin stipulates that, even in cases of ing in Iron Curtain countries where the authorities will not permit prayer Orah Hayyim 58:1 and 58:4). Rabbi Sorotzkin states emphatically that of the shema should be repeated later in the day, some time after the earli-Walkin fails to concur in this decision, and in his reply rules that under posed to ridicule and derision. Despite these stringent limits upon the apbreak in the work schedule even if, as a result, the individual will be exthis procedure may be followed only in situations similar to those prevaillight enough to recognize a casual friend at a distance of four cubits (see est time that keri'at shema may properly be recited; i.e., after it has become recitation of shemoneh esreh. When this procedure is followed, the reading minyan since Halakhah makes no provision for a "voluntary" communal in places of employment. Otherwise, prayers should be recited during a that such prayers may be offered only privately but not publicly with a tion which is not an integral part of the formal liturgy. It further follows prayers, prayer under such conditions should include a personal supplicavast majority of halakhic authorities) his prayer be accounted a "volunone. Accordingly, as is the rule with regard to all "voluntary"

obligatory prayer. where there is doubt with regard to whether or not one has recited the should not offer a conditional "voluntary" shemoneh esreh even in cases new prayer be accounted a "voluntary" one. Hayyei Adam 27:17 rules event that he had not prayed earlier, the present shemoneh esreh be opinion written by Rabbi D. Rosenthal and cited in Keter Efrayim, pp. "voluntary" shemoneh esreh prayer. According to Hayyei Adam, one are incapable of proper kavanah (concentration), one should not recite a that this position is not viable and maintains that since we, "in our day," had in fact already prayed and had thereby discharged his obligation, the deemed a fulfillment of his statutory obligation, but in the event that he prayers might repeat the shemoneh esreh with the stipulation that, in the in doubt as to whether or not he has recited one of the obligatory daily much earlier date. Earlier authorities had suggested that a person who is 330-31. A similar course of action was rejected by Hayyei Adam at a that the shemoneh esreh be deemed a "voluntary" prayer is disputed in an Rabbi Sorotzkin's advice with regard to a mental stipulation to the effect

None of the authorities cited sanctions recitation of shaharit prayers earlier than alot ha-shahar under the conditions prevailing in our country and indeed every effort should be made not to recite the shemoneh esreh The phenomenon of having the shaharit prayers.

The phenomenon of he'ir pnei ha-mizrah occurs some time after alot ha-shahar but before sunrise. It is, however, difficult to define the time of to recognize a casual acquaintance 6 minutes after alot ha-shahar, or 66 occur a bit earlier. Pri Megadim's basic position is sharply disputed by these phenomena occur. However, since talit and tefillin should not be donned until it is light enough to recognize a casual etertil it is light enough to recognize a casual acquaintance at a distance of four cubits. This phenomenon occurs subsequent to the time of he'ir pnei ha-mizrah.

2. Recitation of the Shema

Keri'at shema should not be recited until such time as there is illumination sufficient to enable one to recognize a casual friend at a distance of four cubits (Orah Hayyim 58:1). Nevertheless, in cases of necessity, the shema may be recited as early as alot ha-shahar (Orah Hayyim 58:3-4). However, a number of authorities (Magen Avraham, Pri Megadim, and shema itself, the blessing "Who creates light" (yozer or), which is nor-pronounced until such time as there is sufficient illumination by which to the recognize a casual acquaintance at a distance of four cubits. (See Bi'ur Halakhah 58:1 and 58:4.)

3. Talit

Insofar as the proper times for keri'at shema and shemoneh esreh are concerned, one could quite properly begin the morning service at an early hour and time oneself not to reach the blessing of "Who creates light" until such time as there is sufficient light to recognize a friend at the distance of four cubits, and thereafter recite the shemoneh esreh after "the face of the

East has become illuminated." There is, however, another consideration, which pertains to the donning of the talit. Although Rema, Orah Ḥayyim 18:3, rules that one may pronounce the blessing over zizit as early as the time of alot ha-shahar, R. Elijah of Vilna, in agreement with the position recorded in the Shulhan Arukh itself, rules that the blessing over the enable a person to distinguish between blue (tekhelet) and white. As a practical matter, the problem with regard to the recitation of the blessing over the zizit can be circumvented without difficulty by domning the before beginning the morning service and later fingering the zizit and pronouncing the blessing after yishtabah. In accordance with Rema, Orah Hayyim 54:3, when praying with a minyan, the blessing should be pronounced after yishtabah but before kaddish.

4. Tefilli

The prescribed time for donning the *tefillin* is no earlier than such time as one can recognize a casual friend at a distance of four cubits (*Orah Hayyim* 30:1). There are varying opinions with regard to how long before sunrise this is possible. As previously noted, *Pri Megadim* maintains that this occurs 66 minutes before sunrise but this opinion is rejected by subsequent authorities. Opinions vary from as early as 60 minutes before sunrise (Rabbi Joseph Gruenwald, cited in *Taharat Yom Tov*, VII, 92) to as late as 35 minutes before sunrise (Rabbi Moses Feinstein, *Le-Torah ve-Hora'ah*, no. 3, p. 7).

It might appear that when it is necessary to begin services at an earlier hour, the same procedure might be applied with regard to tefillin as was earlier suggested with regard to the talit; i.e., that the tefillin be donned before the commencement of prayer and that one later finger the tefillin after yishtabah and pronounce the blessing at that time. There is, however, one consideration militating against this procedure; viz., the rabbinic prohibition against donning tefillin during the nighttime hours lest one fall asleep while wearing the tefillin (Orah Hayvim 30:2). An exception to this restriction is provided for an individual who embarks upon a journey at an early hour. This provision is based upon the presumption that it is unlikely that an individual will again fall asleep once he has commenced his journey. Under such circumstances, the tefillin may be donned but the blessing may, of course, not be recited until after the proper time. Rabbi Tchursh, as well as the Tzelemer Rav, Rabbi Levi Yitzchak Gruenwald, and Rabbi Yonatan Steif (both cited in Taharat Yom Tov, VII, 88–89),

^{3.} Cf., however, Bi'ur Halakhah, Orah Ḥayyim 58:4.